

**NUMMER 3**  
21e jaargang

**OKTOBER 2006** ➤ ANKERSMITS ROL IN DE VVD ➤ STEMWIJZER IS GEEN  
GOEDE KIESHULP ➤ EVOLUTIE EN JALOEZIE ➤ CORRESPONDENT IN  
VERLEIDELIJK ITALIË ➤ SLEUTELN AAN HARTWEEFSEL ➤ PRINSES MÁXIMA  
BEZOECT RUG

Magazine  
voor alumni  
en relaties

# Broerstraat 5

Rijksuniversiteit Groningen



RUG

# Toegepaste Bedrijfskunde in Groningen of Amersfoort

## Een opleiding waarmee u verder komt!

Enkele honderden deelnemers gingen u voor. Uw opbrengst: beslissingen niet alleen op gevoel, maar vanuit een praktisch-theoretisch kader nemen. Geef overtuigend richting aan uw loopbaan. Een boeiende en buitengewoon nuttige opleiding die zich terugbetaalt.

### Voor wie?

U heeft een studie gevolgd in de alfa-, bèta- of gammawetenschappen en u bent van daaruit doorgegroeid naar uw huidige managementpositie. U heeft behoefte aan meer theoretische bagage om u te ontwikkelen tot gesprekspartner van het hoger management.

*“In mijn werk heb ik het kunstje vaker gedaan en ik zoek nu de verdieping. De opleiding Toegepaste Bedrijfskunde heeft voor mij meerwaarde. De studie bevat veel aspecten, zoals financiën en verandermanagement, waar ik in mijn werk op de afdeling bedrijfsvoering dagelijks mee te maken heb.”*

drs. Marleen Paulissen, Regiopolitie Groningen  
Lees verder het artikel Life Long Learning elders in dit blad.

### Programma

- kleinschalig en interactief
- gediplomeerd namens de Rijksuniversiteit Groningen
- wekelijks college op een vaste dag

Start Groningen: dinsdag 6 maart 2007

Start Amersfoort: woensdag 19 september 2007

Neem voor meer informatie contact op met drs. Marieke Ausema  
via 050 - 316 21 12 of [ausema@aog.nl](mailto:ausema@aog.nl)

Rijksuniversiteit  Groningen  
RUG

[www.aog.nl](http://www.aog.nl)

Stuur mij de brochure Toegepaste Bedrijfskunde Groningen/Amersfoort\*

Bel mij voor een persoonlijk studieadvies

Naam : \_\_\_\_\_ M/V

Functie : \_\_\_\_\_

Bedrijf : \_\_\_\_\_

Adres organisatie : \_\_\_\_\_

Pc/Plaats : \_\_\_\_\_

Telefoon : \_\_\_\_\_ (overdag)

Fax : \_\_\_\_\_

E-mail : \_\_\_\_\_

Vooropleiding : \_\_\_\_\_

Mogen wij u in de toekomst ook via e-mail op de hoogte houden van ons opleidingsaanbod?  Ja  Nee

\*doorhalen wat niet van toepassing is

U kunt dit ingevulde formulier faxen naar 050 - 316 23 00 of opsturen naar AOG, antwoordnummer 7002, 9700 VD Groningen

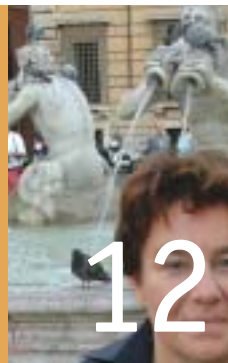




4



8



12



14



16



23

## INHOUD

- ▶ 4  
**'Mijn rol in de VVD is uitgespeeld'**  
Frank Ankersmit was mede-auteur van het Liberaal Manifest
- ▶ 7  
**Geen Kieshulp deze keer**  
Wouter Teepe bekritiseert de StemWijzer
- ▶ 8  
**Een mens is ook maar een dier**  
Bram Buunk zoekt verklaring menselijk gedrag in de evolutie
- ▶ 12  
**Met de mantel der liefde**  
Correspondenten Andrea de Vreede en Maarten Veeger over 'hun' Italië
- ▶ 14  
**Passie voor paddenstoelen**  
Plantenfysioloog Piet Kuiper heeft paddenstoelen als hobby
- ▶ 16  
**Sleutelen aan (hart)weefsel**  
Marja van Luyns onderzoek naar stamcellen en biomaterialen is 'hot'
- ▶ 19  
**Bijdragen aan een prettig land**  
Ubbo Emmiuspenning voor Reinder van Duinen
- ▶ 23  
**'Teksten zijn heilig'**  
Floris van Delft registreert Shakespeares Troilus en Cressida
- ▶ 7  
**Zwarts op wit**  
De rector magnificus mijmert
- ▶ 9  
**Column Koen Koch**
- ▶ 11  
**Ain Wondre Stad**  
Izaline Calister, zangeres
- ▶ 20  
**Nieuws van de alumniverenigingen**
- ▶ 24  
**Life Long Learning**
- ▶ 26  
**Oraties, afscheidscolleges en hoogleraarportretten.** Colofon
- ▶ 28  
**Alumni Achteraf**

Foto voorkant  
Prinses Máxima bezoekt Bedrijfskunde ▶ FOTO  
ELMER SPAARGAREN

## REDACTIONEEL

**H**eeft prinses Máxima ook u verleid deze Broerstraat 5 open te slaan? Zelf ging Hare Koninklijke Hoogheid in op de blijkbaar onweerstaanbare uitnodiging van de studentenvereniging van Bedrijfskunde, BIG, om naar Groningen te komen. Groningen is dan ook een stad die je kan verleiden. Groningen heeft namelijk de beste binnenstad. En is het veiligst. En het meest fietsvriendelijk. En Groningen is dit jaar ook nog uitgeroepen tot de leukste studentenstad van het land. Maar dat wisten wij, alumni van de RUG, natuurlijk al lang!

Onbedoeld werd verleiding in haar vele vormen een rode draad in dit herfstnummer. Zo voert zangeres Izaline Calister, alumnus bedrijfskunde, als bijzonder plekje in de Stad het balkonnetje op, waaronder haar Romeo stond om de liefde van haar leven te worden. Rector Frans Swarts memoreert hoe tegenwoordig in de wetenschap de kunst om subsidiegevers te verleiden onontbeerlijk is. De geschiedsfilosoof Frank Ankersmit vertelt over de lokroep van de politiek, de VVD in het bijzonder. Alumnus theologie Floris van Delft lokt als theatermaker het publiek theater De Machinefabriek in met een liefdesverhaal van Shakespeare. En Maarten Veeger noemde zijn boek over Italië, waar hij en Andrea Vreede correspondent zijn, niet voor niets *Een verleidelijk theater*.

Dat verleidingskunst en haar duistere tegenstreefster, de jaloezie, op evolutionaire gronden met elkaar in verband te brengen zijn, doceert Academiehogleraar Sociale psychologie Bram Buunk. Wie in de gaten heeft wat een rivaal zo aantrekkelijk maakt voor zijn partner, kan met deze wetenschap wellicht zijn voordeel doen.

Kortom, mijdt de paddo's, net als plantenfysioloog Piet Kuiper doet, maar laat u in de ban brengen door de passies van alumni en wetenschappers uit Groningen en, natuurlijk, door de paddestoelen buiten.

**De redactie**  
redactieB5@bureau.rug.nl





## ‘Mijn rol in de VVD is uitgespeeld’

Het Liberaal Manifest van de VVD is, hoewel nog geen anderhalf jaar oud, nu al in een diepe la beland. Zegt RUG-hoogleraar (Theoretische en intellectuele geschiedenis) en mede-auteur Frank Ankersmit. Het manifest is bij de partij niet erg aangeslagen. ‘Binnen de VVD waait nu een andere wind en dat moet je accepteren.’ Prof. Ankersmit over zijn kortstondige carrière bij de Nederlandse liberalen.

**B**egin 2004 werd de Groningse hoogleraar intellectuele en theoretische geschiedenis Frank Ankersmit (61) gevraagd mee te schrijven aan het nieuwe Liberaal Manifest van de VVD. Twee jaar eerder was hij lid geworden van de partij. Op de opiniepagina’s van de landelijke kranten had hij zich een hartstochtelijk deelnemer aan het publieke debat getoond.

Als we in zijn Glimmense woning terugblikken op zijn bijdrage aan het Manifest, constateert de historicus dat zijn rol in de partij is uitgespeeld. ‘Het manifest is door de leden omarmd, maar heeft daarna nauwelijks nog impact gehad. In de strijd tussen Rutte en Verdonk is het niet één keer genoemd en het verkiezingsprogramma van de VVD ademt een heel andere sfeer.’

Het manifest, dat het midden houdt tussen een beginselverklaring en een verkiezingsprogramma, vervangt het Liberaal Manifest uit 1981. Het was gepousseerd door fractieleider Jozias van Aartsen en partijvoorzitter Jan van Zanen, zegt Ankersmit. ‘Van Aartsen had belangstelling voor staatkundige zaken en bij dat liberalisme voel ik mij thuis.’



# Ankersmit heeft 'met bloedend hart' op Verdonk gestemd

## Fatsoenlijke samenleving

Wie de opiniestukken van Ankersmit leest, vermoedt er niet altijd een VVD'er achter. Zo waarschuwde hij onlangs voor het ontstaan van een maatschappelijke onderklasse die niet kan meekomen in de informatiemaatschappij. Zo'n geluid verwacht je eerder bij de SP of de PvdA. 'Het klopt dat ik de laatste jaren naar links ben opgeschoven. Overigens maakte ook Thorbecke zich zorgen over de leefomstandigheden van de arbeiders. Een fatsoenlijke samenleving moet het doel zijn van elke politieke partij, ook van liberalen.'

Op de vraag wie Ankersmits voorkeur had, Rutte of Verdonk, volgt eerst een lange stilte. Dan zegt hij: 'In een aantal opzichten stond ik dichterbij Rutte dan bij Verdonk. Hij is energiek en minder confronterend. Maar vanwege zijn Wet Hoger Onderwijs kon ik het niet opbrengen op hem te stemmen. Die wet zal de managers aan de universiteit vrij spel geven. En van het middelbaar onderwijs weten we wat die kunnen aanrichten.'

'Wat Rita Verdonk betreft: in de kwestie-Hirsi Ali heeft zij onfatsoenlijk gehandeld: de beslissing over Hirsi Ali's naturalisatie was volstrekt overhaast, vooral bedoeld om haar eigen imago van daadkracht op te poetsen. Maar ze heeft er wel gelijk in dat bekende personen niet voorgetrokken mogen worden. Daarom heb ik op haar gestemd, al was het met bloedend hart.'

## Neoliberaal

Groot bezwaar tegen Mark Rutte is verder diens neoliberale signatuur. 'Daarmee doel ik op de oneigenlijke manier waarop de staat momenteel zijn taken afstoot. Iedereen is het er over eens dat het staatsapparaat ingekrompen moet worden, maar de huidige oplossing is niet goed. De laatste jaren is een chaos ontstaan van ZBO's, zelfstandige bestuursorganen. De overheid besteedt taken op het gebied van zorg, werk en inkomen uit aan deze half-publieke, half-private organisaties. Bestuurlijk vind ik dat verkeerd. Want wie heeft het bij deze instellingen voor het zeggen? De staat of de markt? Bovendien

blijken ZBO's niet beter te functioneren dan overheidsdiensten: de bureaucratie is er enorm.' Kritiek op het functioneren van de ZBO's is niet mogelijk. 'Deze instellingen staan op afstand van de overheid en zijn juist in het leven geroepen om te voorkomen dat ministers konden worden aangesproken op hun functioneren.'

## Twee hoofdstromen

Ankersmit erkent dat deze kritiek alle grote partijen treft en niet alleen de VVD. 'Maar de liberalen hebben op dit punt wel een extra verantwoordelijkheid, want denken over de staat behoort tot hun traditie. Kijk, je hebt twee hoofdstromen binnen het liberalisme. De bekendste is die van de burgerlijke en economische vrijheden. Elk individu heeft het recht op ontplooiing, met inachtneming van zijn verantwoordelijkheden. De staat mag die ontplooiing niet hinderen.'

'De tweede hoofdstroom ontstond na de val van het *ancien régime*. Vooral in de negentiende eeuw waren het liberalen die de nieuwe staatsvorm hebben opgezet. Zij zochten naar een manier om monarchie en democratie met elkaar te verzoenen. Bij ons was Thorbecke de grote man. Helaas is deze staatkundige traditie door de ontwikkelingen in de jaren zeventig geheel naar de achtergrond gedrongen. Het overheersende sentiment bij de VVD werd: we moeten Nederland redden uit de klauwen van Den Uyl. Economische vrijheid kwam voorop te staan en over staatsinrichting werd niet meer nagedacht. Nog steeds is dat de dominante richting binnen de VVD en met Rutte zal daar geen verandering in komen.'

## Ministeriële verantwoordelijkheid

Staatkundige hervorming is volgens Ankersmit echter wel nodig: om de schimmige ZBO's op te heffen, om het parlement zijn macht terug te geven, en om het vertrouwen van de burger in de politiek te herstellen. Die hervorming begint, wat hem betreft, bij de ministeriële verantwoordelijkheid. 'Ministers worden momenteel verantwoordelijk gehouden voor alles wat er op hun departement

## NATIONALE CONVENTIE

Ankersmit mag dan geen D66'er zijn, voormalig minister Alexander Pechtold heeft hem wel gevraagd voor de Nationale Conventie. Deze denktank werd begin dit jaar ingesteld om ideeën te ontwikkelen over staatkundige vernieuwing. Deze moet bijdragen aan 'herstel van het vertrouwen

tussen burger en politiek'. Pechtold sneuvelde als minister, maar zijn Nationale Conventie bleef overeind. Eind augustus kwam de denktank met haar concept-rapport. Een aantal van Ankersmits ideeën, zoals over een nieuwe opzet van de commissies in de Tweede Kamer, zijn in het rapport terug te vinden.

[www.nationaleconventie.nl](http://www.nationaleconventie.nl)

gebeurt. Gaat een ambtenaar over de schreef, dan krijgt de minister op zijn broek. Gevolg: ministers schermen hun departement af van de buitenwereld.'

Dit moet anders, vindt Ankersmit. 'De politiek moet onderscheid leren maken tussen rekenschap en de schuldvraag. De Kamer moet een minister altijd om rekenschap kunnen vragen, maar je moet een minister geen dingen aanwrijven waar hij geen schuld aan heeft. Bovendien mag een minister niet opstappen voordat hij met de Kamer de aanleiding daartoe uitvoerig besproken heeft. Daar lag de fout van Donner en Dekker. Zij misbruikten de ministeriële verantwoordelijkheid om te ontkomen aan het afleggen van verantwoording.'

Het punt van de ministeriële verantwoordelijkheid is opgenomen in het Liberaal Manifest en Ankersmit heeft nog een kleine hoop dat dit geschrift gaat leven. 'Als een grote partij in de oppositie belandt, wat de VVD straks kan overkomen, worden vaak de eigen uitgangspunten onder de loep genomen. Mogelijk dat het Liberaal Manifest dan weer opduikt. Maar als het niet gebeurt, heb ik daar vrede mee. Een manifest is immers maar één van de factoren die de partijpolitiek bepalen.'

► TEKST JOS OVERBEEKE



Prof.dr. Frans Zwarts  
rector magnificus



'Groningers, de mensen die hier aan de universiteit werken, doen veel op eigen kracht, gaan daar prat op. We staan voor wat we doen. Door onze eigen wil te volgen blijven we onafhankelijk. We laten ons niet ringeloren. Dat is nodig, want een universiteit is steeds meer op anderen aangewezen, op het bedrijfsleven, op andere instituties in de maatschappij. Ik denk dat je als wetenschapper een stevig zelfbewustzijn moet ontwikkelen. Uiteindelijk moet je leren voor je rotsvaste wetenschappelijke overtuiging op te komen.

Maar hoe nuttig het ook is om je eigen wil te volgen, als wetenschapper ben je wel altijd in interactie met anderen. Je bouwt voort op wat anderen hebben gedaan, op de rijke traditie van je vakgebied. Dat is geen stilstaande traditie, die is dynamisch. Er wordt voortdurend iets aan toegevoegd. Bijdragen blijven hangen. Ik geloof niet dat iemand vanuit het niets met een totaal nieuw idee kan komen. Als onderzoeker heb ik heel gewaagde onderzoeksvoorstellen gedaan, waarvan ik achteraf vond dat ik het nooit zo had moeten doen. Toch is

er in de meeste gevallen wel subsidie voor toegekend. Dat zegt nog niet zoveel over het onderzoek, maar het zegt in elk geval wel dat ik geworteld ben in mijn vakgebied. Zelfs als je met een uiterst creatief en nieuw idee komt, sta je op schouders. Dan voeg je een nieuwe tak toe aan de traditie. Dat is fantastisch, dat is creatie, dat is kunst! Ik heb al vaker gezegd dat wetenschap en kunst iets met elkaar gemeen hebben. Ook als je een onderzoeksaanvraag indient, kun je niet om anderen heen. Het heeft weinig zin in je aanvraag alleen aan te geven hoe mooi je voorstel is, of hoe iets in elkaar steekt. Je moet ook argumenten leveren waarom die ander naar jou zou moeten luisteren. En die argumenten formuleer je zodanig dat ook anderen, die niet noodzakelijk in jouw vakgebied zitten, ze kunnen begrijpen. Dan heb je volgens mij een goede aanvraag. De argumentatie hoeft niet eens sluitend te zijn, dat kan bij een hypothese ook niet. Je moet anderen mee zien te krijgen. De kunst van het verleiden is ook in de wetenschap doorslaggevend. Zelfs voor Groningers.'

► TEKST  
EDZARD KROL  
► FOTO'S  
ELMER SPAARGAREN

## VARIA

### Spraakmakende boeken

Academiegebouw  
20.00–22.00 uur

2 november 2006

► *De geschiedenis van de liefde* van Nicole Krauss

Spreker: dr. Geart van der Meer

7 december 2006

► *Een verhaal van liefde en duisternis* van Amos Oz

Sprekers: prof.dr. Wout van Bekkum en dr. Frank Berndsen

[www.rug.nl/let/spraakmakendeboeken](http://www.rug.nl/let/spraakmakendeboeken)



Mr.dr.s. Bruno Bruins

### Staatssecretaris Bruno Bruins bezoekt zijn Alma Mater

De Opening van het Academisch Jaar op 4 september was een bijzondere. Niet alleen omdat Bruno Bruins, staatssecretaris van OCW en alumnus van de RUG, er een toespraak hield; maar ook omdat een oude traditie in ere werd hersteld: Studenten verzamelden zich, na de officiële plechtigheid in de Aula, op het plein voor het Academiegebouw en zongen het *Grunnens Laid* en *Io Vivat*. Vanaf het balkon van Broerstraat 5 toostten de rector magnificus en de staatssecretaris met hen op een succesvol studiejaar.

ciële plechtigheid in de Aula, op het plein voor het Academiegebouw en zongen het *Grunnens Laid* en *Io Vivat*. Vanaf het balkon van Broerstraat 5 toostten de rector magnificus en de staatssecretaris met hen op een succesvol studiejaar.

Foto: Elmer Spaargaren

Wouter Teepe over zijn stemadviesprogramma

# Geen Kieshulp dit keer

Zeker zeven Kieshulpen heeft hij de afgelopen jaren geschreven, maar nu past hij even. Kennistechnoloog Wouter Teepe (29) van de RUG: 'In december hoop ik te promoveren en ik ben druk met mijn toekomst bezig. De verkiezingen van november kwamen voor mij veel te vroeg om een gedegen Kieshulp te kunnen samenstellen. Ik heb er gewoon geen tijd voor. In september ben ik ook nog getrouwd.'

Sinds 1998 stelt Wouter Teepe de Kieshulp samen, de belangrijkste concurrent van de bekende StemWijzer van het Instituut voor Publiek en Politiek (IPP). 'De StemWijzer is wel populair, maar niet goed', zegt Teepe. 'De vragenlijst is vermaard om zijn verrassende uitkomsten. Je dacht GroenLinkser te zijn, maar wordt naar de VVD doorverwezen. Als je weet hoe hun machine in elkaar zit, zijn die uitkomsten niet zo raar. Confronteer je het IPP met deze kritiek, dan zeggen ze: "We hebben u toch mooi aan het denken gezet." Het IPP neemt zijn rol niet serieus. De Stemwijzer wordt rond verkiezingen zo'n twee miljoen keer geraadpleegd. Stel nu eens dat vijf procent van die kiezers dit stemadvies opvolgt, dat is wel 7,5 Kamerzetel.'

## Verkooppraatjes

Teepe heeft zijn Kieshulp heel anders opgezet. 'Om te beginnen stel ik veel eenvoudiger vragen dan de StemWijzer. Een stemhulp is immers bedoeld voor mensen met weinig kennis van de politiek. Dan moet je geen gedetailleerde vragen opnemen over actuele kwesties. In plaats daarvan richt ik mij op de algemene ideologie van de politieke partijen en bepaal ik via globale vragen bij welke ideologie iemand zich thuisvoelt.'

Ander verschil met de StemWijzer is dat Teepe zich niet baseert op verkiezingsprogramma's. Die bevatten zijns inziens te veel verkooppraatjes. Teepe gaat te rade bij politologen en parlementair journalisten. 'Zij vertellen mij waar de politieke partijen voor staan. Mijn eigen vak is de kennistechnologie, en als het gaat om politiek ben ik niet meer dan een geïnteresseerde leek. Vandaar dat ik dit onderdeel uitbesteed aan anderen.'

Teepe komt zo tot een lijst van 41 eenvoudige vragen, die hij door zijn panel heeft laten toetsen. 'Dubbelzinnige stellingen sluiten we op deze manier uit en het resultaat is een betrouwbare test.'

## Eendagsvlieg

Heikel punt is altijd welke partijen je opneemt en welke niet. De grote, bekende partijen zitten er natuurlijk in. Maar wat doe je met eendagsvliegen, waarover je nauwelijks enige feiten kunt achterhalen? 'Ik ga uit van



Foto: Jeroen van Kooten

welke er in de Kamer zitten, en ik neem partijen mee die scoren in de peilingen. Van alle stemwijzers had ik steeds de meeste partijen opgenomen.'

In 1998 zorgde Teepe voor wat ophef door als enige de Centrum-Democraten van Hans Janmaat niet uit te sluiten. 'Die zat in de Kamer, dus ik kon niet om hem heen.' Van weekblad *Elsevier* kreeg hij er complimenten voor.

Alles bij elkaar heeft Teepe veel succes met zijn stemhulp, zowel in Nederland als in België. Sinds 1999 wordt zijn programma overgenomen door de Vlaamse krant *De Standaard* en sinds 2002 is zijn adviesprogramma te vinden op Kennisnet, de internetsite van het middelbaar onderwijs. Bij de verkiezingen van januari 2003 werd zijn Kieshulp 700.000 keer geraadpleegd.

[www.parlement.com/9291000/modulesf/g4gklyqr](http://www.parlement.com/9291000/modulesf/g4gklyqr)

► TEKST JOS OVERBEEKE



Helemaal bovenin het Heymansgebouw, aan de Grote Kruisstraat, worden experimenten uitgevoerd die een leek niet snel met psychologie in verband zou brengen. Vingers worden opgemeten, lichaamslengten genoteerd, shockerende vragen gesteld: 'Wat zou jij ervan vinden als deze man er met je vrouw vandoor zou gaan?' Hoogleraar sociale psychologie Bram Buunk over jaloerse genen, ouders die de evolutie beïnvloeden en de relatie tussen wijsvingers en taal.

# Een mens is ook maar een dier

Foto Royer Boxem



**P**rofessor Bram Buunk (59) staat aan het hoofd van de leerstoelgroep Sociale Psychologie. Onder zijn leiding werken veel promovendi aan hun onderzoek. Zoveel, dat Buunk inmiddels meer dan 350 wetenschappelijke artikelen op zijn naam heeft staan. Reden voor de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen om hem in 2005 uit te roepen tot Akademiehogleraar. Een titel waarmee Buunk is vrijgesteld van bestuurlijke verplichtingen en een aanzienlijk budget heeft voor onder-

zoek, zodat hij zich geheel aan de wetenschap kan wijden. Maar met wat voor onderzoeken zijn Buunk en zijn promovendi eigenlijk allemaal bezig?

## Flirten

Buunk: 'Sinds kort ben ik me helemaal op de evolutionair-psychologische benadering van menselijk gedrag aan het concentreren. Ik ga ervan uit dat de huidige gedragslijn en motivaties van mensen mede een resultaat zijn van de evolutie en beïnvloed worden door het feit dat die evolutie nog steeds doorgaat. Het is eigenlijk een biologische benadering van het menselijke gedrag.'

Vanuit dit oogpunt heeft Buunk verschillende onderzoeken opgezet. Een van de meest grootschalige is het onderzoek naar jaloezie en rivaalkenmerken. Dit onderzocht Buunk door proefpersonen vragen voor te leggen zoals: 'Stel, je bent op een feestje en je partner flirt met iemand anders. Hoe jaloers zou je zijn als je rivaal heel aantrekkelijk is? Intelligent? Populair? Leidinggevend?' Buunk: 'Dan noemen mannen en vrouwen echt andere dingen. Mannen noemen meer de hogere status en de dominantie van de ander en vrouwen noemen allemaal dingen die met uiterlijk te maken hebben.'

Ook werden foto's getoond van potentiële rivalen die zeer aantrekkelijk waren, of juist onaantrekkelijk. 'Dan zie je weer dat het bij vrouwen alleen om het uiterlijk gaat. De rest speelt een ondergeschikte rol. Een aantrekkelijke rivaal is voor hen altijd bedreigender dan een niet-aantrekkelijke. Bij mannen speelt uiterlijk ook een rol, maar minder. Mannen voelen zich even goed bedreigd als hun partner flirt met iemand die assertief is, leidinggevende capaciteiten heeft, de gangmaker op feestjes is, dat soort dingen.'

## Concurrentie

Dit soort verschillen tussen mannen en vrouwen werden en worden door veel sociaal psychologen aan culturele aspecten zoals media of opvoeding toegeschreven. Buunk heeft een andere verklaring: 'Mannen hebben in de loop van de evolutie altijd met elkaar geconcentreerd om vrouwen. Omdat vrouwen weinig nakomelingen kunnen krijgen en mannen veel, zijn vrouwtjes altijd een schaars goed geweest waar de mannetjes om moesten strijden. Pas sinds de mens langdurige relaties met elkaar aangaat, is





concurrentie ook voor vrouwen een rol gaan spelen. Daarbij is datgene belangrijk geworden waar mannen in hun partnerkeuze op letten, vooral uiterlijke aantrekkelijkheid.'

De culturele verklaring voor sekseverschillen vindt Buunk veel te beperkt, want zowel in Nederland, Korea, Argentinië als Spanje heeft hij vergelijkbare sekseverschillen in rivaalkenmerken en partnerkeuze gevonden. Buunk: 'Ja, en dan heb je met een puur culturele benadering wel een probleem. Als je bepaalde sekseverschillen vindt in alle culturen en als seksestereotypen overal hetzelfde blijken te zijn, dan moet die socialisatie zeker overal precies hetzelfde zijn verlopen? En als dat zo zou zijn, waar komt die socialisatie dan weer vandaan? Een zuiver culturele verklaring verplaatst het probleem, maar verklaart het niet.'

Misschien niet, maar ook niet alle vrouwen vallen op hetzelfde type man. Buunk: 'Nee, er zijn inderdaad heel veel factoren die bepalen hoe mensen individueel reageren. Een darwinistische benadering voorspelt dan ook niet hoe een individu reageert, maar probeert patronen te verklaren. Daarbij wordt vooral naar gemiddelden gekeken. Zo zijn mannen meer geïnteresseerd in kortstondige seksuele relaties dan vrouwen. Maar dat is alleen gemiddeld. Slechts zo'n 20-30 procent van de mannen is hier echt in geïnteresseerd. Dus wat dat betreft is het vaak wat genuanceerder dan soms door de evolutionair-psychologische benadering wordt voorgesteld.'

### Partnerkeuze

Lang niet al het menselijke gedrag is volgens Buunk evolutionair te verklaren: 'Autorijden, met mes en vork eten; dat zijn echt culturele uitingen. Alleen is cultuur ook een resultaat van de evolutie en sommige culturele processen kunnen weer effect hebben op de evolutie. Als bepaalde genetische kenmerken in een cultuur voordelen hebben en leiden tot succes bij partners, dan zal zo'n gen zich sneller verspreiden door de populatie. Dat soort processen zijn nog steeds gaande. We weten bijvoorbeeld niet wat de implicatie ervan is dat veel, vooral hoogopgeleide, vrouwen geen kinderen meer krijgen in onze samenleving. Het is goed mogelijk dat dit op de lange duur gevolgen gaat hebben voor de menselijke soort.'

Een ander voorbeeld van de wijze waarop cultuur de evolutie zou kunnen beïnvloeden, is Buunk momenteel aan het onderzoeken. 'In alle culturen hebben ouders in meer of mindere mate invloed op de partnerkeuze van hun kroost. Dat is echt uniek bij mensen en dat moet de evolu-

Voor 1989 spraken Russen op internationale congressen Russisch. Na 1989 luisterde niemand meer naar iemand die Russisch sprak. Zij moesten zich aanleren om Engels te spreken. Zij vonden dat zeer vernederend, om in dezelfde categorie als Esten of Nederlanders geplaatst te worden, mensen afkomstig uit kleine landen die om mee te mogen doen de taal van de macht moeten spreken. Want op zich is het Engels niet een mooiere of 'wetenschappelijker' taal dan het Russisch, het Ests of het Nederlands. Het is de internationale voertaal geworden omdat eerst de Britten en nu de Amerikanen de dominante wereldmacht waren en, totdat de Chinezen de zaak binnen afzienbare termijn overnamen, zijn. Wiens zwaard men vreest, wiens woord men spreekt.

Dat heeft iets onrechtvaardigs. *Non-native speakers* zijn in het debat vrijwel altijd in het nadeel, niet omdat zij wetenschappelijk de mindere zijn, maar omdat zij zich nu eenmaal moeilijker in een taal uitdrukken die niet hun moedertaal is. Om de zaak gelijk te trekken stelde ik bij het begin van een debat wel eens voor dat iedereen verplicht was zijn tweede taal te gebruiken. De consternatie, woede zelfs, bij de Engelsen en Amerikanen was altijd groot, minstens zo groot als de opluchting en hilariteit bij alle anderen. Als ze al een tweede taal machtig waren, zo zeiden de *native speakers*, dan waren ze toch wel heel erg gehandicapt in het debat. Dat dat altijd voor hun gesprekspartners gold, ontging ze meestal, de arrogantie van de taalmacht.

Intussen betekent internationalisering dat ook aan de Nederlandse universiteiten steeds meer in het Engels gedoceerd en geschreven wordt. Wie voor vol wil worden aangezien, waagt het niet daar veel bezwaar tegen te maken. Maar er zijn duidelijke nadelen, en dan heb ik het niet over de hallucinante situatie dat een Nederlandse docent gedwongen wordt voor een groep Nederlandse studenten in het Engels te doceren. Ook na intensieve bijscholing zal het Engels van de meeste docenten gebrekkig blijven. Heel veel studenten zullen in hun beroepspraktijk alleen maar Nederlands gebruiken, het is dan alleen maar nadelig hen te dwingen hun werkstukken in het Engels te schrijven. Met de beheersing van het Nederlands is het toch al somber gesteld. En omdat Engelstalige zogenaamde toptijdschriften vanzelfsprekend niet geïnteresseerd zijn in zeer specifieke Nederlandse omstandigheden, dreigt bovendien verschraving van het onderzoek hiernaar. Internationalisering vervreemdt dus, paradoxaal genoeg, met name de Nederlandse sociale wetenschappen van de Nederlandse samenleving.

**Koen Koch**

hoogleraar Internationale Betrekkingen RUG

➤ Vervolg op pagina 10

tie hebben beïnvloed, en nog steeds beïnvloeden. Het kan allerlei consequenties hebben gehad voor welke genetische kenmerken werden doorgegeven. Die invloeden van ouders op partnerkeuze gaan wij onderzoeken.'

### Vingermetingen

Nog een biologische benadering van de mens komt naar voren in Buunks onderzoek naar het verband tussen fysieke kenmerken en gedrag. 'We doen bijvoorbeeld onderzoek naar de 2d4d-ratio; de verhouding tussen de tweede en vierde vinger van iemands rechterhand, dus de wijsvinger en de ringvinger. Hoe korter iemands wijsvinger, hoe mannelijker de persoon. En hoe langer de wijsvinger, hoe vrouwelijker. Dat heeft met blootstelling aan mannelijke hormonen in de baarmoeder te maken. Wij koppelen deze theorie aan numerieke en verbale capaciteiten. Mannen zijn gemiddeld namelijk beter in cijfers en vrouwen in taal. Dus hebben wij onderzocht of mensen met een relatief kortere wijsvinger ook numeriek sterker en verbaal zwakker zijn. En andersom; of mensen met langere wijsvingers numeriek zwakker zijn en verbaal sterker. Dat bleek inderdaad het geval te zijn. Ook doen we onderzoek naar lichaamslengte en jaloezie. Wij hebben gemeten dat lange mannen en vrouwen die net iets kleiner zijn dan gemiddeld, minder jaloeers zijn. Uit ander onderzoek weten we dat deze groepen het meeste reproductief succes hebben. Fysieke kenmerken koppelen aan gedrag is altijd wat verguisd in de psychologie. Maar er zijn wel degelijk verbanden, en die zijn veel sterker dan vaak verondersteld wordt.'

► TEKST JONNA BRENNINKMEIJER







**Izaline Calister (36)**

- zangeres
- studeerde van 1987 tot 1994 bedrijfskunde en van 1993 tot 1998 aan het conservatorium in Groningen
- speciale plek: het balkon van De Laan 2b3

De Laan

Groningen. Universiteit. Maar ook talloze straten, huizen, bruggen, pleinen met herinneringen daaraan vast. Bekende oud-RUG-studenten vertellen over hun speciale plek.

# Ain Wondre Stad

'Ik kende Victor al heel lang, en vond hem heel leuk. Maar hij had een vriendin. Ik durfde nooit wat te zeggen over mijn gevoelens. Ik had geen hoop. Daardoor was het ook niet heel sneu voor mij.

Tot we een keer naar een concert gingen. In Zwolle. Die keer hing er een hele rare spanning tussen ons. De hele weg terug hield hij mijn hand vast. Ik was behoorlijk in de war, dacht: Wat is dit? Maar ik had geen kans te vragen wat het te betekenen had. We waren met een hele groep, iedereen wou ook nog mee naar de kroeg naderhand.

Hij ging naar huis. Toen ging ik ook. Zes uur, half zeven moet het zijn geweest. In mijn flatje aan De Laan kon ik natuurlijk niet slapen. Ik liep wat te treuzelen. Om half acht ging de bel.

Ik keek vanaf mijn balkonnetje hoe hij daar stond, naar mij te kijken. Als een soort Romeo en Julia. Hij was helemaal natgeregend. Eerst zeiden we niks. Toen zei hij: Wat moeten we nou?

Ik vroeg of hij binnen wilde komen. Daar vertelde hij me dat hij verliefd op me was. Ik zei: Ik kan je niet helpen, want ik ben ook verliefd op jou. Toen hij wegging hebben we een keer gezoend. Heel netjes. Zo is onze relatie voorzichtig begonnen. Het was eerst wel moeilijk samen gelukkig te zijn. Het was pijnlijk dat we iemand anders verdriet deden. Nu zijn we al dertien jaar samen. Hij is de liefde van mijn leven.'

[www.izalinecalister.com](http://www.izalinecalister.com)

➤ TEKST ELLIS ELLENBROEK

➤ FOTO MICHEL DE GROOT



Stelling: 'Mama worden is een gunst, mama zijn een hele kunst.'  
Mijam Plantinga, gedrags- en maatschappijwetenschappen, 14 september 2006



Leven in verleidelijk Italië

# Met de mantel der liefde

Andrea Vreede op de Piazza Navona in Rome

**Italië, het land van corrupte politici, lekker eten en het Vaticaan. Twee RUG-alumni werken als correspondent in Italië en beiden voelden ze de behoefte een boek te schrijven over 'hun' land. Van Maarten Veegers *Een verleidelijk theater. Cultuurwijzer voor het Italiaanse leven* is net de tweede druk verschenen. NOS-Journaalcorrespondente Andrea Vreede is nog bezig met haar boek over Rome. 'Om iets van Italië te kunnen begrijpen, moet je heel veel kennis hebben.'**

**A**ndrea Vreede (1962) studeerde Klassieke Talen, Archeologie en Italiaans. Ze werkte als reisleidster in Italië toen ze door het NOS-journaal werd benaderd om correspondent te worden. Even kreeg ze de tijd om de fijne kneepjes van het vak te leren, maar met het overlijden van paus Johannes Paulus II beleefde Vreede haar journalistieke vuurdoop. 'Ik werd echt gelanceerd. Ineens was er een enorme media-aandacht en was ik continu met mijn snufferd op tv. Het was een hele drukke tijd. Maar het is allemaal heel goed gegaan.'

Maarten Veeger (1968) studeerde Bedrijfskunde en Journalistiek en werkt inmiddels als zelfstandig correspondent voor krant, radio en televisie. Via het *Financieel Dagblad* is hij vijf jaar geleden als Italiëcorrespondent in Milaan beland. Dat was wel even wennen. Natuurlijk aan de taal, maar ook aan veel Italiaanse gewoontes. In Italië, zo beschrijft Veeger in zijn boek, gaat vriendelijkheid boven

duidelijkheid en is het vooral belangrijk om de juiste mensen te kennen.

Iets waar Veeger langzaam achterkwam toen hij een interview wilde regelen met 'de kale scheidsrechter' Collina. Maandenlang werd hij op een zeer vriendelijke manier door Collina's woordvoerders aan het lijntje gehouden: Collina zou wel terugbellen. Pas toen Veeger in contact kwam met een kennis van de scheidsrechter, werd er een interview voor hem geregeld. Veeger: 'Ja, zo gaat dat hier. Ik ben er uiteindelijk maar in meegegaan. Nu vraag ik mensen niet meer direct voor een interview, maar benader eerst de mensen er omheen. Dat kost veel tijd, maar is de enige manier om iets te bereiken.'

In Italië moet je vrienden hebben. Maar als je de taal spreekt, lijkt dat geen probleem te zijn. Zowel Veeger als Vreede beschrijven Italië als een geweldig land om in te wonen. Vanwege de prachtige steden, het mooie weer, het heerlijke eten, maar vooral vanwege de Italianen zelf. Vreede: 'Italianen zijn erg toegankelijke mensen. Ze maken graag praatjes met onbekenden, zijn heel nieuwsgierig, maken makkelijk oogcontact.'

## Hypocriet

Zijn er ook kenmerken van 'de Italiaan' waar zij na veertien jaar nog steeds niet aan kan wennen? Vreede: 'Het hypocriete aan Italianen, dat vind ik echt vervelend.'





Maarten Veeger

Daar zal ik nooit aan wennen. In Nederland worden zaken uitgepraat. Italianen sluiten liever hun ogen. Heel katholiek. Maar het houdt wel allerlei veranderingen tegen. Dit land kent bijvoorbeeld geen samenlevingscontracten. Je moet hier trouwen om zaken als erfenis en pensioen te kunnen regelen en zelfs om bij het ziekbed van je partner te mogen zijn. Als je niet wilt of kunt trouwen, bijvoorbeeld omdat je partner van hetzelfde geslacht is, dan heb je pech. Het Vaticaan heeft hier natuurlijk een belangrijke rol in, maar los daarvan is het ook typisch Italiaans; doen alsof het probleem niet bestaat. Een echte Italiaanse oplossing zal waarschijnlijk worden dat er wel een soort regeling komt, maar dan met een andere naam.'

Ook Veeger vindt Italianen vaak hypocriet: 'Laatst ging ik lunchen met een bankier die mij zeer pikante dingen vertelde over een andere bank. Ik heb daar een artikel over geschreven. En die man is daar heel boos over geworden. Hij had totaal niet verwacht dat ik de dingen die hij vertelde zomaar zou opschrijven. Dat is echt heel raar aan Italië. Alles wordt met de mantel der liefde bedekt. Er worden alleen maar goede en mooie verhalen geschreven. Ook een typisch voorbeeld is het voetbalschandaal. Scheidsrechters en spelers waren omgekocht, de hele competitie werd beïnvloed. En alle Italiaanse sportjournalisten wisten dat. Maar niemand die het naar buiten bracht. Daarvoor speelden er te veel belangen.'

### Voor wat hoort wat

Italiaanse journalisten schrijven volgens Veeger niet altijd wat ze zouden willen schrijven. En volgens Vreede kent Italië eigenlijk helemaal geen objectieve journalistiek. 'De journalistiek is heel erg gepolitiseerd. Kritische vragen worden gewoon niet gesteld. Om te begrijpen wat er in dit land gebeurt, moet je iedere dag heel veel verschillende journaals kijken en heel veel verschillende kranten lezen. Want iedereen schrijft gekleurd. Als journalist sta je in dienst van de politiek. Als je dat niet doet; dan bereik je namelijk niets. Nee, ik heb eigenlijk een hele lage pet op van de Italiaanse journalistiek.'

En van de politiek? Veeger: 'Politici discussiëren hier niet, ze schelden elkaar uit, lopen met spandoeken rond, houden borden omhoog. Ik heb regeringspartijen zelfs wel eens zien demonstreren. Echt eigenaardig.' Vreede noemt de Italiaanse politiek een spel waarvan je de lagen moet begrijpen. 'Bij politieke beslissingen spelen allemaal onuitgesproken belangen en machten mee. Het Vaticaan is bijvoorbeeld nog een heel belangrijke macht, maar dat wordt nooit hardop gezegd. Er is een georganiseerde

misdaad die stemmen kan neerzetten. Ook spelen eigenbelangen van politici mee. In Italië heb je macht als je gesteund wordt. En die steun moet je zien te behouden. Voor wat hoort wat, dat is hier het systeem. De voormalige premier Berlusconi had bijvoorbeeld veel macht in het bedrijfsleven. Daar gaf hij ook dingen voor terug.'

### Blij

Corruptie komt in Italië veel voor, belastingontduiking is algemeen geaccepteerd, en sjoemelen doet iedereen. Veeger beschrijft Italië in zijn boek als een land waar mensen met een rijbewijs een blindenpensioen aanvragen en de beste voetballers van lokale clubs genieten van een invalidenuitkering. Veeger: 'Beide voorbeelden zijn echt gebeurd. Het hoort heel duidelijk bij de Italiaanse rituelen en regelcultuur. Niemand maakt er een probleem van. Het is een hele individualistische cultuur. Ik en de familie; dat is belangrijk.'

## 'Vriendelijkheid gaat boven duidelijkheid'

Vreede: 'Iedereen moet zich hier zelf maar zien te redden. Sociaal gezien is het echt een harde maatschappij. Er zijn geen uitkeringen, de lonen zijn laag, er is weinig werk. Daarom moeten mensen het dagelijks zien te maken. Iedereen moet knokken, maar dat betekent ook dat mensen boven het maaiveld uit mogen komen. Je komt hier nog echt veel bijzondere mensen tegen. In Italië wordt nog geïmproviseerd. Als iets vandaag niet lukt, dan misschien morgen. En dat maakt Italianen blij. Het zijn echt hele warme blijde mensen. Als ik in Nederland ben dan mis ik die warmte. Volgens mij zijn de mensen bij jullie helemaal niet blij.'

[www.nos.nl/nosjournaal/tvjournaal/wieiswie/correspondenten/andrea\\_vreede.html](http://www.nos.nl/nosjournaal/tvjournaal/wieiswie/correspondenten/andrea_vreede.html)

[www.studioitalia.nl/colofon.shtml](http://www.studioitalia.nl/colofon.shtml)

► TEKST

JONNA BRENNINKMEIJER



*Een verleidelijk theater.*  
Cultuurwijzer voor het Italiaanse leven  
Uitgeverij Bert Bakker,  
ISBN 9035130693,  
312 pagina's, € 15,-

Herfst. Kalende bomen en kortende dagen jagen ons met een milde depressie en een warme kop chocolademelk rond de centrale verwarming. Liefhebbers van paddenstoelen kunnen hun geluk echter niet op: in menig bos schieten de zwammen en boleten uit de grond. Emeritus professor plantenfysiologie Piet Kuiper is zo'n liefhebber en vertelt gepassioneerd over deze prachtige organismen.

# Passie voor paddenstoelen

**P**rofessor Piet Kuiper (72) is al zeven jaar met emeritaat maar zit – samen met zijn vrouw – nog minstens drie dagen in de week op het Biologisch Centrum. 'Ik ben erg blij dat ik deze kamer mag aanhouden. Werken houdt een mens gezond en ik heb er nog steeds lol in.' De werkkamer van Kuiper staat vol met dozen met dia's en grote computers. Buiten miezert de regen 'Mijn vrouw en ik hebben altijd veel dia's van planten en vegetaties gemaakt, vooral op het zuidelijk halfrond, en op dit moment zijn we druk bezig deze hele collectie te digitaliseren. Het is de bedoeling dat dit uiteindelijk in een voor iedereen toegankelijke database van herbaria op het internet gaat verschijnen.'

Kuiper heeft sinds zijn jeugd al een passie voor paddenstoelen. Toch koos hij voor een carrière in de plantenfysiologie, waar hij aanpassingen van planten aan milieustress heeft bestudeerd. Waarom is Kuiper nooit mycoloog – iemand die schimmels onderzoekt – geworden? 'Ik kom van een boerderij. Mijn

oudere broer deed akkerbouw. Ik hield van plantjes, dus dat werd automatisch tuinbouwplantenteelt aan de landbouwhogeschool in Wageningen. De paddenstoelen heb ik er altijd als hobby bijgedaan. We hebben overigens wel een mycoloog van wereldfaam in Groningen: emeritus prof.dr. J.G.H. Wessels. Hij heeft belangrijk onderzoek gedaan naar hydrofobine, een waterafstotend eiwit dat een vliesje tegen uitdroging vormt op een paddenstoel. Van dit eiwit worden nu blaasjes gemaakt waarmee je geneesmiddelen kan vervoeren in het lichaam. Maar dergelijk onderzoek doe je in het laboratorium, dus niet in het bos.'

## Plukken

Waarom komen paddenstoelen eigenlijk vooral in de herfst op? 'Dat heeft te maken met twee factoren: temperatuur en nattigheid. Die zijn in de herfst optimaal. Maar er zijn ook voorjaarspaddenstoelen, morieljes bijvoorbeeld, en winterpaddenstoelen – zoals oester-

zwammen.' In de natuur hebben paddenstoelen een zeer nuttige afbraakfunctie. Bijna alle landplanten, waaronder de landbouwgewassen, werken samen met paddenstoelen door voedingsstoffen uit te wisselen. Ook spelen paddenstoelen een belangrijke rol in de koolstofkringloop doordat ze organisch materiaal opruimen met koolstofdioxide als eindproduct.'

Kuiper zelf gaat regelmatig de natuur in om van paddenstoelen te genieten: 'Vennenbroek bij Eelde is erg mooi. Daar groeien prachtige exemplaren.' Ook plukt hij wel eens paddenstoelen voor consumptie. 'Schrijf dat maar niet op, want op veel plekken mag dat eigenlijk helemaal niet.' Kuiper snapt niet zo goed waarom: 'Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat plukken helemaal geen kwaad kan. Paddenstoelen zijn immers de vruchtlichamen van een netwerk van ondergrondse "draden", het mycelium; net zoals appels de vruchtlichamen zijn van een appelboom. En een appel plukken is toch ook niet slecht voor een boom? Het mycelium kan wel beschadigd







worden als je er teveel op loopt en daardoor de grond aanstampt. Daarom zul je in het Amsterdamse Bos weinig paddenstoelen tegenkomen. Er lopen gewoon teveel mensen.'

### Snobisme

In tegenstelling tot Kuiper vinden de meeste mensen in Nederland het eten van wilde paddenstoelen doodeng; een fenomeen dat mycofobie wordt genoemd. 'In Amerika zijn ze misschien nog wel banger dan hier. Ik werkte in de jaren zestig op een landbouwproefstation in Connecticut waar in de omgeving allerlei geschubde inktzwammen stonden. Bijzonder lekkere paddenstoelen. De directeur plukte die en at ze op. Tot afgrijzen van het hele proefstation. Weet je wat ook heerlijk is? Hoorn-van-overflow in een omelet. Die kun je in Zwitserland gedroogd kopen.' Zijn paddenstoelen uit het bos lekkerder dan die uit de supermarkt? 'Ja, dat wel, maar een voorkeur voor wilde paddenstoelen is bij veel mensen puur snobisme. De paddenstoelen in de supermarkt smaken ook prima.'

### Groene knolamaniet

Kuiper zit er niet zo mee dat veel mensen mycofobisch zijn. 'Ach, ik vind het ook wel goed dat er niet veel geplukt wordt. Nederland

is immers een dichtbevolkt land.' Bedachtzamer vervolgt hij: 'En de risico's zijn gewoon te groot als je plukt zonder kennis van zaken. Ik wil het plukken dus absoluut niet stimuleren. Twee jaar geleden is er bijvoorbeeld een Chinees jongetje overleden na het eten van de groene knolamaniet. Dat is een paddenstoel die erg lijkt op een smakelijke soort die in Zuidoost-Azië veel verzameld wordt in de rijstvelden. Mensen emigreren hier naar toe, zien de groene knolamaniet en denken: hé, dat is die lekkere paddenstoel. Maar het is echt een krenk. Je hele lever gaat eraan kapot.' En Kuiper weet waar hij het over heeft, want ziekenhuizen schakelen hem regelmatig in bij een paddenstoelvergiftiging. 'Dan willen ze graag weten wat voor soort er gegeten is, zodat ze een betere behandeling kunnen geven.'

De geestverruimende functie van sommige paddenstoelen heeft Kuiper overigens nooit zelf uitgeprobeerd: 'Ik ben niet gek! Veel te gevaarlijk. Wel ben ik eens in Amsterdam zo'n smart shop binnengelopen. Ik was erg benieuwd naar wat ze daar deden. Hoe zien die paddo's eruit? Maar helaas was het meeste tot poeder vermalen.'

Laten we daarom maar vooral visueel genieten van de paddenstoel. Elk jaar in oktober staat de Beukenlaan – bij de weg naar Vries vanaf de Punt – vol met vliegenschwam-

men. Die rode hoeden kun je zelfs vanuit de auto zien. Een prachtig gezicht.'

### Kleindochter

De liefde voor paddenstoelen blijft bij de Kuipers in de familie. 'Laatst is onze kleindochter van acht in de zomervakantie het bos ingegaan met een paddenstoelenboek – geleend van de schoolbibliotheek – waarna haar ouders les kregen in paddenstoelen. Het is net alsof je je eigen jeugd weer terugziet. Ik vind het trouwens erg belangrijk om vroeg te beginnen met natuur- en wetenschapseducatie. Als je mensen geïnteresseerd wilt krijgen in de biologie, moet je op de lagere school al beginnen. Ga met kinderen het veld in en vertel ze van alles; want op die leeftijd absorberen ze het beste informatie.'

Kuiper laat peinzend een stilte vallen: 'Kinderen zitten steeds meer achter de computer. Er ontstaat zo een generatie die vervreemd raakt van de natuur, niet meer weet hoe de wereld in elkaar zit. Een generatie die denkt – net als economen – dat alles om de mens draait. Maar in de biologie leer je dat de natuur centraal staat en dat de mens daar maar een kleine rol in speelt.'

➤ TEKST EDWIN VAN LACUM

➤ FOTO'S PIET KUIPER



# Sleutelen aan (hart)weefsel

**Slimme moleculen die de onomkeerbare effecten van een hartinfarct voor zijn, of een beschadigd hart repareren. Toekomstmuziek nog, maar onderzoek naar stamcellen en biomaterialen brengt ze dichterbij, vertelt hoogleraar Tissue Engineering Marja van Luyn.**

**A**l een paar keer in het laatste kwartier heeft de computer de kenmerkende 'Outlook'-piep gegeven, ten teken dat er een e-mail is ontvangen. Marja van Luyn (1948), hoogleraar Tissue Engineering aan de RUG en werkzaam bij het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG), is duidelijk niet het soort wetenschapper dat in afzondering werkt, zonder contact met collega's. Van Luyn laat zich niet van de wijs brengen door het gepiep, en gaat onverstoord verder met haar uitleg. Op een leeg A4-tje heeft ze een hart geschetst, met opzij van het midden een zwarte vlek. 'Dat is het infarct. Door een opstopping in de hartkransvaten is een deel van het hartspierweefsel afgesloten van bloedtoevoer en dus zuurstof. De hartspiercellen sterven af. Het lichaam reageert op de stervende cellen met een ontstekingsreactie en die leidt weer tot littekenweefsel. Omdat hartspiercellen zich in principe niet meer kunnen delen, raakt de hartspier ter plekke onomkeerbaar beschadigd.'

Onze onderzoeksgroep is geïnteresseerd in twee hoofdvragen: Ten eerste: wat precies gebeurt er in de aanloop tot de littekenvorming? En ten tweede: welke interventies kunnen de ongewenste littekenvorming verminderen of misschien zelfs voor zijn?'

## Hot

De UMCG-onderzoeksgroep Stamcellen en Tissue Engineering heeft, onder leiding van Van Luyn en de moleculair bioloog Marco Harmsen, een onderzoeksterrein dat ontegenzeggelijk 'hot' is. Stamcellen, de onder andere in het beenmerg geproduceerde cellen die in potentie uit kunnen groeien tot elk type gespecialiseerde cel, zijn in de medische biologie een regelrechte hype. Tissue engineering, het met behulp van kunstmatige en lichaamseigen factoren repareren van beschadigde weefsels, is dat in nauwelijks mindere mate.

De hoogleraar over de gebeurtenissen direct na een infarct: 'Via de bloedbaan worden ontstekingscellen en stamcellen naar de plek des onheils gedirigeerd. De ontstekingscellen ruimen de dode cellen op en vervangen dit door littekenweefsel. De stamcellen, samen met diverse voorlopercellen, zouden in principe ter plekke nieuwe hartspiercellen kunnen gaan vormen. Het eerste proces wil je dus proberen te voorkomen, het tweede zou je willen stimuleren.'

## Micro-environment

'Micro-environment', het milieu op microscopisch niveau waarin stam- en ontstekingscellen terecht komen na een infarct, daar

## 'Stamcellen zijn in de medische biologie een regelrechte hype'

draait het om in het onderzoek van Van Luyn en collega's. We zoeken naar aanknopingspunten om het micromilieu te kunnen manipuleren, eigenlijk te optimaliseren voor de reparatieprocessen aan het hart die het lichaam daar uit moet voeren.' Zo blijkt uit het lopende onderzoek dat er een kleine twintig lichaamseigen signaalstoffen betrokken zijn bij littekenvorming en de mobilisatie van stamcellen. Sommige hebben een lokkend effect op stamcellen, andere bevorderen het ontstekingsproces of stimuleren de groei van de haarvaten die zorg dragen voor hernieuwde bloedtoevoer.

De activiteit van verschillende signaal-moleculen varieert echter in de tijd na een infarct, en, om het geheel nog complexer te maken, kan het hetzelfde signaalmolecuul op verschillende tijdstippen na het infarct

volstrekt tegengestelde effecten sorteren. In samenwerking met chemici van de Technische Universiteit Eindhoven zijn intussen biomaterialen gefabriceerd die in de vorm van gladde films, draden of gaasjes kunnen dienen als steigers waarlangs nieuw weefsel kan groeien.

Van Luyn enthousiast: 'Door gebruik te maken van speciale moleculaire eenheden kunnen we moleculen aan het materiaal koppelen met een specifieke taak, bijvoorbeeld moleculen die bepaalde signaalmoleculen uitschakelen. Dat opent de weg voor echte "smart materials", zodat in reactie op veranderingen in het micromilieu er speciale moleculen precies op het juiste moment uit het steiger materiaal te voorschijn klappen en signaalstoffen het zwijgen opleggen.'

## Monsterverbond

Van Luyn speelt zelf een actieve rol in

het tot stand brengen van de grote onderzoeksconsortia die nodig zijn voor het verder uitbouwen van tissue engineering: 'Ik geef lezingen voor bedrijven als DSM en Philips om ze te proberen mee te krijgen in het onderzoek.' Een lobbyist zal ze zichzelf niet noemen, maar Van Luyn is blij met haar bijdrage aan de totstandkoming van het Biomedical Materials programma (BMM), een monsterverbond voor onderzoek naar nieuwe medische materialen van onderzoekscentra (waaronder het UMCG), overheid en medische industrie waar zo'n honderdtwintig miljoen euro in geïnvesteerd gaat worden. De plannen zijn door de overheid heel positief ontvangen. We hopen dat we in januari 2007 van start kunnen gaan.'



‘Het is een valkuil om koste wat kost een vrouw op de hoogleraarstoel te willen.’

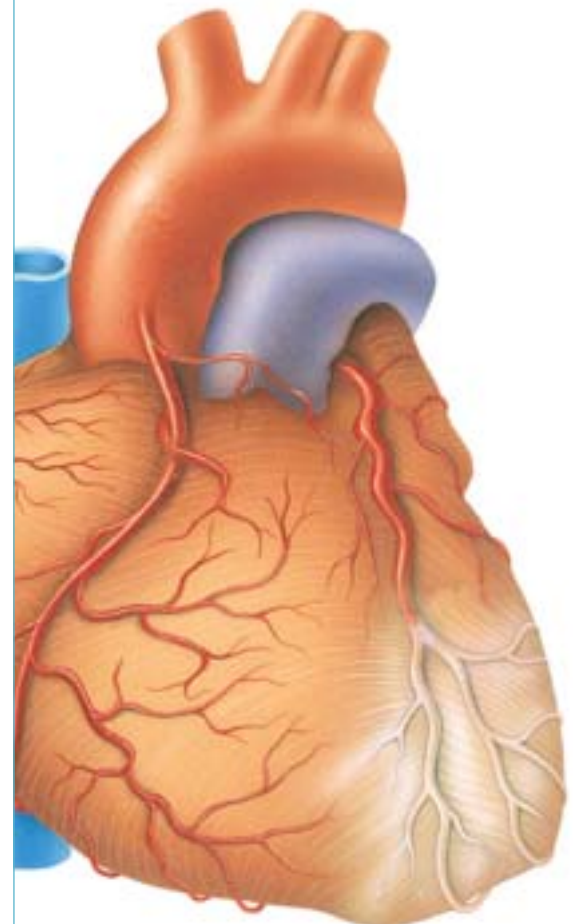


Marja van Luyn is sinds 2005 hoogleraar Tissue Engineering en is bij het UMCG verantwoordelijk voor een onderzoeksgroep van 25 medewerkers. Na een opleiding tot medisch analist werkte Van Luyn in het klinisch-chemisch lab van een streekziekenhuis. Vanaf 1978 was zij als research analist verbonden aan het Academisch Ziekenhuis Groningen en de medische faculteit van de RUG, waar zij in 1992 promoveerde op een studie naar de weefselrespons op biomaterialen. Na een aanstelling als universitair docent bij de afdeling Celbiologie en Electronen-microscopie van de RUG, verrichtte Van Luyn als universitair hoofddocent (NWO-Aspasia) bij de sectie Medische Biologie van het UMCG onderzoek naar Tissue Engineering. Van Luyn spreekt haar oratie uit in januari 2007.

## Vrouwen in toga

Bij de opening van het academisch jaar aan de RUG op 4 september gaven zoveel mogelijk Groningse vrouwelijke hoogleraren acte de présence gekleed in toga. De ludieke actie was bedoeld om aandacht te vestigen op het nog steeds tegenvallende aantal vrouwen dat hoogleraarposities bekleedt aan de RUG en de Nederlandse universiteiten in het algemeen. Van Luyn nam echter die dag als UMCG-ambassadeur deel aan een BMM-workshop. ‘Anders was ik er zeker bij geweest! Maar ik ben ook weer niet zo activistisch dat ik zou afreizen naar Den Haag om te demonstreren voor meer vrouwen in de wetenschap.’ Zelf kreeg Van Luyn ooit een aanstelling via het zogenaamde Aspasia-stimuleringsbudget voor vrouwelijke wetenschappers van onderzoeksfinancier NWO. ‘Programma’s als Aspasia hebben zeker zin gehad,’ vindt zij:

‘Het is belangrijk om meer mogelijkheden te creëren voor vrouwen. Toch stromen vrouwen blijkbaar minder door naar hogere posities.’ Puttend uit eigen ervaring: ‘Toen ik als research analist werkte, vond de postdoc waar ik mee samenwerkte dat ik mijn onderzoek best als promovendus voort kon zetten. Ik twijfelde, maar heb dat toen gedaan, en binnen drieënehalf jaar stond ik aan de Broerstraat 5 mijn bul in ontvangst te nemen. Daarna rolde ik eigenlijk van de ene aanstelling in de andere. Toeval speelt een rol, zo gaat dat in het leven.’ Nadrukkelijk: ‘Het is een valkuil om koste wat kost een vrouw op de hoogleraarstoel te willen. Iemand die daar de aanleg of kwaliteit niet voor heeft, wordt daar zelf niet gelukkiger van, en het komt het functioneren van de onderzoeksgroep niet ten goede.’



➤ TEKST MARCUS WERNER

➤ FOTO MICHEL DE GROOT

**Van der Leeuw-lezing**

Antjie Krog, een van de belangrijkste schrijvers van Zuid-Afrika, zal op **vrijdag 3 november 2006, om 16.30 uur** de 24e Van der Leeuw-lezing uitspreken in de Martinikerk. De titel van haar lezing is *I speak, holding up your heart... – Cosmopolitanism, Forgiveness an leaning towards Africa*. In haar lezing vergelijkt zij de Afrikaanse en Westerse manier van denken over goed en kwaad.

Co-referent is de Vlaamse schrijfster Lieve Joris, bekend van haar vele reisverhalen, met name over Kongo. De titel van haar co-referaat is *Het geschonden hart van Afrika*. Daarin betoogt zij dat het Afrika boven Zuid-Afrika er toch wel heel anders uitziet. Waar Krog zich hoopvol uitlaat over Zuid-Afrika, ziet Lieve Joris elders in Afrika een heel beperkt aantal lichtpuntjes, in kleine enclaves.



Antjie Krog



Lieve Joris

Gratis toegangsbewijzen bij de RUG-winkel, Oude Kijk in 't Jatstraat 39, via [www.vanderleeuwlezing.nl](http://www.vanderleeuwlezing.nl) of schriftelijk bij Stichting Van der Leeuw-lezing, p/a Congresbureau Jitty Jaarsma, Postbus 56, 9765 ZH Paterswolde

Meer informatie: Congresbureau Jitty Jaarsma, tel (050) 309 50 35, [www.vanderleeuwlezing.nl](http://www.vanderleeuwlezing.nl)



Marianne Heins

**Rectificatie**

In de *Broerstraat 5* van maart 2006 is in het artikel over Marianne Heins op pagina 8 en 9, een fout gesloten: het juiste internetadres van haar adviesbureau moet zijn: [www.noest-loopbaan.nl](http://www.noest-loopbaan.nl)



**Oud-leden Bragi**

In 2007 bestaat het Groninger Studenten Muziekgezelschap Bragi 125 jaar. Er wordt dan een oud-ledendag georganiseerd. We zijn nog hard op zoek naar oud-leden. Bent of kent u een oud-lid? Mail naar [bragi125jaar@yahoo.com](mailto:bragi125jaar@yahoo.com) voor meer informatie of kijk op [www.bragi.nl](http://www.bragi.nl)

**RUG-alumnipas**

Voor al onze oud-studenten en gepromoveerden is er een speciale RUG-alumnipas. Deze geeft toegang tot een aantrekkelijk servicepakket, met kortingen op diverse diensten van de RUG en andere instanties. De pas kost € 35,- en is drie jaar geldig. Dat is nog geen € 12,- per jaar!

**Informatie/aanvraagformulier**

[www.rug.nl/alumni](http://www.rug.nl/alumni), tel (050) 363 77 67  
e-mail [alumni@bureau.rug.nl](mailto:alumni@bureau.rug.nl)



F: <6 HA AD H7D3@67D;@91  
4Wf g SXWfgVWVSS` WDG9 W ab laW`SSdS` Wfii Wl 1;` ZW]SWW  
hS` ^XVa`YeVh[UW]Wf ZW>aabTSS` 3Vh[Ve 5Wfdg\_ />35fi VjbWf]eVZ  
UWfdg\_ haadZaYwlabYwVW]g YcSSYZSSdbdVgLfW W V[WefW SS` z`  
: W>35 [e Ww a` VwVWVhS` VVD]`eg` [hVh]fVf 9ch` [ YW\_ W`SdWZ`  
S` YWV]bWf[eW\_ WZaYwlabYwVW]z

I 3F : 778F : 7F >35 G F7 4;767@1  
G ]g` f T]`a` e fVWZf haad`aabTSS` TWVWV] Y [ TdWVW [ z? Ssfi Wl ]e  
a` e\_` affaz? [eeZ]W TWf g ab laW`SSdWV TSS` W ]g` f g VSSdZS` VZ  
hSffW T[VWfdg] Wz: W]S` aa] I [V` Vsf g SS` ZW]i Wl TWf]\_ SSd[Ve  
S` VVe i [fz;` TWVWVhS`W ]S` ZW>35 [Ve haadg TWVWV]z

7@=7>7 ? A 97>; <=: 767@  
;` V]hVgVW ;` V]hVgVWwXYdaVVeYW [ve  
oe>aabTSS` SVh[VeYVbdV] oe=aVbW ab i Wl - Yda` V[YV] WSS` S`keW  
oe5Sd] dWVLS` oe=i S`fVfVW] ad] eZab\_` Wd] [UZf ab  
oe@V]i Wl LaSLZ]` Y i Sf g [ Zg[eZVW  
oeEa`[UfSf[VdS] [ Y`^aeeW\_ aVg`W  
aa]\_ aYV] fi

I 7 : 7F7@ G H3@ : 3DF7 I 7>=A?`

=` `aSRR\_ 2UgZ/d 4V\_ ecf ^ LVi aVceZdM  
TV\_ ecf ^ g` c Y` Xvc `aXV]VZU\_



4WaVSVdM; Ggd Wl VbYS` Y#`19da` [` XW  
FVz`/`" fP(%S` ((  
7\_ S[ ^ SLd dgYz` ^

**RUG** hhhřf XŽ ]ž]RT



## Reinder van Duinen ontvangt Ubbo Emmiuspenning

# Bijdragen aan een prettig land

De maatschappij moet ook wat aan de wetenschap hebben, vindt dr. Reinder van Duinen. Bij de opening van het academisch jaar kreeg de RUG-alumnus en voormalig NWO-voorzitter de Ubbo Emmiuspenning voor Maatschappelijke Verdiensten, die eens in de vijf jaar wordt uitgereikt.

Wat is dat eigenlijk, maatschappelijke relevantie? Reinder van Duinen (1940): 'Het is niet zo eenvoudig te zeggen van "kijk, die wetenschappelijke discipline is 'maatschappelijk relevant' en die niet." Sommige disciplines zijn direct gekoppeld aan maatschappelijke vragen, bij andere is de relatie minder duidelijk.' Wetenschappelijk onderzoek heeft een neiging naar abstractie, probeert complicaties weg te snijden om de probleemstelling zo eenvoudig mogelijk te houden. 'Het is altijd nodig om je af te vragen: waar zijn we mee bezig? Wie betaalt ons? Wat is het maatschappelijk draagvlak?' Wat heeft 'de maatschappij' eraan dat iemand zich wijdt aan de finoeëgristiek? 'Dat zeiden ze ook over de studie van de Chinese cultuur. Nu is het booming, China, en zouden we eigenlijk allemaal Chinees moeten leren. Een ander voorbeeld is de astronomie. In de zeventiende eeuw een onontbeerlijk vak voor de navigatie, als toegepaste wetenschap, nu wordt het tot de meest 'pure' wetenschap gerekend. Wat gisteren maatschappelijk relevant was, is dat vandaag niet meer. Op zichzelf is het daarom geen goed criterium.'

### Voortrekkersrol

Het belang van maatschappelijke vragen voor de wetenschap wordt steeds meer door de Nederlandse universiteiten erkend, zei RUG-collegevoorzitter Simon Kuipers bij het overhandigen van de onderscheiding. Van Duinen, zei hij, had bij die bewustwording een voortrekkersrol gespeeld. 'Integratie, multiculturaliteit, klimaatonderzoek, duurzame energievoorziening,' zegt Van Duinen, 'dat zijn thema's waarvan juist op universiteiten gezocht kan worden naar de achterliggende vragen, het theoretisch kader. Je kunt op de universiteit niet iemand vertellen wat hij moet doen,' weet hij. 'Dat moet je ook niet willen. Je moet verleiden, niet dwingen.'

Van Duinen studeerde natuurkunde, was hoofd van de groep Ruimteonderzoek van de RUG en bestuurder bij Fokker voordat hij voorzitter werd van wetenschapsorganisatie NWO en later de European Science Foundation (ESF). 'Deze organisaties kunnen onderzoek financieel stimuleren, maar ook samenwerking bevorderen,' zegt hij. 'Innovatie komt de welvaart ten goede, is goed voor de concurrentie-



positie. Maar de lijn van wetenschap naar commercie is één aspect, in bredere zin moet onderzoek ook bijdragen aan een prettig land, aan welzijn.'

### Genencode gekraakt

Als president van de ESF bepleitte Van Duinen een betere coördinatie van het onderzoek in Europa. 'Er zijn 25 landen met 25 research policies. Er is onderzoek dat je goed in je eentje kunt doen, maar op veel gebieden is samenwerking nodig. Neem het ontrafelen van het menselijk genoom. In een internationale onderzoeksopzet is gezegd: jij doet dat, en jij dat. Zo, door internationaal samen te werken, is de genetische code uiteindelijk gekraakt, drie jaar eerder dan gepland.'

Europa is in concurrentie met de VS en Azië, zegt Van Duinen. Het kan zich niet permitteren om onderzoeksgeld twee keer uit te geven. 'Is het slim om in Europa 50 instituten voor kankeronderzoek te hebben? Als onderzoekers in Groningen hetzelfde zitten te doen als in, zeg, Lissabon, dan zou het toch goed zijn om dat van elkaar te weten? Anders leidt het tot verspilling. Daar moeten we iets aan doen. Concurrentie scherpt de geest, maar een betere afstemming zou wenselijk zijn.'

Met dergelijke adviezen over 'strategische zaken' stond Van Duinen als lid van het College van Alumni bij gelegenheid ook het College van Bestuur terzijde, memoreerde Simon Kuipers in zijn toespraak. 'Wij zijn u daarvoor zeer dankbaar.'

► TEKST  
BERT NIJMEIJER  
► FOTO  
ELMER SPAARGAREN

# Nieuws van de Alumniverenigingen

Het academisch jaar is weer geopend en voor vele (nieuwe) studenten zal de Rijksuniversiteit Groningen de komende jaren een belangrijke plaats innemen. Maar ook de alumni van de RUG blijven regelmatig naar hun Alma Mater terugkeren. Op deze pagina's kondigen de verenigingen de activiteiten aan die dit najaar voor alumni georganiseerd worden. Zo blijkt maar weer dat de band tussen alumni en de RUG niet stopt na het afstuderen! Voor het laatste nieuws kun je onze website bezoeken [www.rug.nl/alumni](http://www.rug.nl/alumni). Je kunt ook contact opnemen met de Alumni Relations Officer Lidy Bosker, [a.h.bosker@rug.nl](mailto:a.h.bosker@rug.nl)

## Symposium Culturele Antropologie

De S.G.C.A., de alumniorganisatie van oud-studenten en medewerkers van het voormalig Instituut voor Culturele Antropologie in Groningen, organiseert dit jaar geen eigen alumni-activiteit, maar sluit aan bij het Symposium 'Psychoanalyse en Antropologie in debat over religie', dat georganiseerd wordt door de Faculteit der Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschappen op **vrijdag 10 november 2006**, aanvang 10.00 uur, Oude Boteringestraat 38.

### Symposium

In dit Freud-jaar staat in ons symposium het debat over religie tussen psychoanalyse en antropologie centraal. Wat heeft de antropologie voor de psychoanalyse betekend, en andersom? Is het hoog tijd om gescheiden wegen te gaan of juist om elkaar te herontdekken?

### Programma

- *De erotische grondslag van een nieuwe wereld.* Géza Róheim over de droom door dr. Thomas Geijskens, Leuven
- *Oedipale thema's in de mythen van Marokkaanse traditionele genezers,* door prof.dr. Philip Hermans, Leuven
- *Oedipus op de Trobriand Eilanden,* door prof.dr. Yme Kuiper, Groningen
- *Het jodendom: de religie zonder mythologie?,* door dr. Herman Westerink, Groningen

Informatie en opgave symposium: [e.bosgraaf@rug.nl](mailto:e.bosgraaf@rug.nl), graag een c.c.-tje naar [secretariaat\\_sgca@yahoo.com](mailto:secretariaat_sgca@yahoo.com). Entree € 10,00 (studenten gratis).

Donateur worden van de S.G.C.A.?

Maak € 10,00 over op bankrekening 1622.70.267, t.n.v. SGCA, Groningen o.v.v. donatie + naam.



## Lustrum Panacea

M.F.V. Panacea, de Medische Faculteitsvereniging van de RUG, bestaat komend jaar 20 jaar. Om dit uitbundig te vieren wordt er in de periode van **26 t/m 31 maart 2007** een lustrumweek georganiseerd door een speciale lustrumcommissie. Ook voor de oud-leden van Panacea en de co-schappers worden diverse activiteiten georganiseerd. Op **zaterdag 31 maart 2007** vindt voor hen de alumniodag plaats. Op deze dag worden interessante lezingen gegeven en is er de mogelijkheid een hapje en een drankje te nuttigen met oude bekenden. Voor de alumniodag kun je je opgeven door naam, adres, telefoonnummer en jaar van afstuderen te mailen naar [alumniodag@gmail.com](mailto:alumniodag@gmail.com). Voor meer informatie, kijk op [www.panacealustrum.nl](http://www.panacealustrum.nl)



## Alfi-Stuff-leesgroep

In de Alfi-stuff leesgroep discussiëren alumni en studenten filosofie met elkaar over interessante filosofische teksten. De groep wordt begeleid door assistent in opleiding Jan-Willem van der Rijt en komt **elke tweede vrijdagmiddag** van de maand bijeen van 15.00 uur tot 17.00 uur in zaal gamma van het Filosofisch Instituut. Er is nog plaats voor enkele alumni.

Informatie: zie onder Alfi-dispuut, hiernaast.

## Alfi-dispuut

De bijeenkomsten van het dispuut voor alumni filosofie zijn **elke derde maandag** van de maand in het Academiegebouw, faculteitskamer Letteren/Wijsbegeerte, van 19.30 tot 22.00 uur.

### 16 oktober

Jan Pos 'Over de (on)mogelijkheid van Joodse filosofie'

### 20 november

Jacqelien Rothfusz 'Over rechtvaardigheid' aan de hand van het boek *Frontiers of Justice* van Martha Nussbaum.

Belangstellenden voor leesgroep en/of dispuut kunnen informatie verkrijgen bij de secretaris van Alfi, Lidwien Schuitemaker, tel. (050) 314 54 95, email: [lschuitemaker@hotmail.com](mailto:lschuitemaker@hotmail.com)





## Reünistendag Pharmaciae Sacrum

Van **maandag 11 t/m zondag 17 december 2006** zal het 25e lustrum van de oudste Groningse studievereniging, Pharmaciae Sacrum, gevierd worden. Naast alle activiteiten voor de huidige farmaciestudenten zal er op **16 december** een reünistendag georganiseerd worden voor alle oud-leden. Op deze dag kun je je oude studievrienden weer ontmoeten en sentimenten ophalen. De dag begint met een rondleiding door de faculteit waar je bijgepraat wordt over de huidige stand van zaken in het onderwijs. Vervolgens zal er een wijnproeverij op locatie plaatsvinden en zal 'Salsa Roy' een workshop salsadansen verzorgen. Het lustrum wordt afgesloten met een galadiner en bal voor alle huidige en oud-leden. Op deze dag kun je je ook inschrijven als alumnus van Pharmaciae Sacrum.

Geïnteresseerd? Kijk voor meer informatie op [www.psgroningen.nl](http://www.psgroningen.nl) of mail naar [lustrum@psgroningen.nl](mailto:lustrum@psgroningen.nl).

## Alumnidag Antonius Deusing

*Is de nieuwe GENeratie in het jaar 2050 gezonder en slimmer?*

De Alumnidag 2006 vindt plaats op **zaterdag 4 november**, van 10.30 uur–17.00 uur in het UMCG. Centraal staat het grote bevolkingsonderzoek Noord-Nederland dat dit jaar onder de naam Lifelines ([www.lifelines.net](http://www.lifelines.net)) is gestart. De sprekers deze dag zijn: prof.dr. F. Abbas, mw. prof.dr. G.J. Navis en dr. Tj. Tijmstra. We weten nog onvoldoende over het ontstaan en beloop van chronische ziekten, die, mede door de vergrijzing en de toenemende welvaart, de komende decennia steeds frequenter zullen voorkomen. Lifelines volgt een grote groep mensen (gezonde én zieke) uit drie generaties langdurig – tenminste 30 jaar – op tal van levens- en gezondheidsaspecten.

Informatie/aanmelding Alumnidag: Ingrid Trouw (alumnifunctionaris), tel. (050) 363 79 of <http://www.rug.nl/umcg/informatievoor/alumni/alumnidag2006>

## Alumnidag Studiosi Mobilae

Op **14 april 2007** vindt de COS-dag (de dag voor alumni) van Studiosi Mobilae, studievereniging van Bewegingswetenschappen Groningen, plaats. In het kerstnummer van *Broerstraat 5* geven we meer informatie over het programma. Contactpersoon; Sussan Quinten, [bestuur@studiosimobilae.nl](mailto:bestuur@studiosimobilae.nl) of bekijk onze website: <http://www.studiosimobilae.nl>

## GLV Idun, aangenaam!

Sinds 1 juni 2006 is er een **Levenswetenschappenvereniging** in Groningen! Haar naam is GLV Idun en zij is de vrucht van de fusie tussen **Groninger Biologen Club (GBC)** en **S.V. Melior Vita**. GLV Idun heeft dit jaar een goede start gemaakt met een prachtige introductie. Met ruim zevenhonderdvijftig leden (deels studenten en deels alumni) en zestien commissies zien we een mooie toekomst tegemoet. Zie: [www.glv-idun.nl](http://www.glv-idun.nl)

## Alumni commissie Kunst- en Architectuurgeschiedenis

Sinds drie jaar heeft studievereniging Meander van Kunst- en Architectuurgeschiedenis (K&A) ook een alumni commissie. De alumni-leden zijn van harte welkom op de activiteiten van Meander, zoals lezingen en excursies. Daarnaast wordt er elk jaar een symposium georganiseerd speciaal voor Alumni-leden. De vorige symposia 'Bouwen aan Verbeelding' en 'Onderzoek Gepresenteerd' waren een groot succes.

Via de alumni commissie wil Meander in samenwerking met het instituut K&A de contacten voor studenten met het werkveld verbeteren door bijvoorbeeld werkbezoeken te organiseren. Maar we willen de alumni tevens de gelegenheid geven met elkaar in contact te blijven en ervaringen uit te wisselen.

Heb je Kunst- & Architectuur gestudeerd, maar ben je nog geen alumnuslid van Meander, dan stellen wij het zeer op prijs als je je aanmeldt via de website. Op die manier kunnen we je van onze activiteiten op de hoogte blijven houden. Voor meer informatie kun je contact opnemen met Meander, [meander@rug.nl](mailto:meander@rug.nl) of bekijk onze website: <http://www.let.rug.nl/meander>



Alumnus sociologie en oud-wethouder Willem Smink voert het woord in de Gadourekzaal

## Groninger Sociologen volop in beweging

Dat de Groninger Sociologen volop in beweging zijn werd op de alumnidag van 10 juni j.l. zeer duidelijk. Voor een publiek van ruim 60 alumni startte prof. dr. Siegwart Lindenberg de dag met een lezing over het belang van een oud sociologisch thema; 'de gemeenschap'. Alumnus en oud-wethouder Willem Smink zette daarna in woord en beeld uiteen wat er in zijn veertienjarige bestuursperiode allemaal tot stand is gebracht in Groningen. De deelnemers begaven zich vervolgens onder zijn leiding naar een rondvaartboot, zodat een aantal aanwinsten ook met eigen ogen aanschouwd konden worden. De presentatie van professor Lindenberg, maar ook de activiteiten-agenda van de Groninger Sociologen is terug te vinden op de website: [www.groningersociologen.nl](http://www.groningersociologen.nl) Voor meer informatie over de alumnivereniging; [info@groningersociologen.nl](mailto:info@groningersociologen.nl) of bel (050) 363 73 98.





Prinses Máxima en decaan prof.dr. Henk Sol

### Prinses Máxima bezoekt Bedrijfskunde

Prinses Máxima hield op 5 september een toespraak aan de Faculteit Bedrijfskunde tijdens de opening van het facultair academisch jaar. Zij betoogde in haar voordracht dat organisaties met veel verschillende mensen succesvoller, creatiever, innovatiever, effectiever en aantrekkelijker zijn. In Nederland is volgens de Prinses nog veel winst te behalen uit het aanwezige talent onder vrouwen en nieuwkomers. Zelf onderzocht zij aan den lijve hoe het is om als minderheid beschouwd te worden. Tijdens haar integratieproces in Nederland, maar ook tijdens haar werk voor een aantal banken in New York toen ze één van de weinige Latino's was, of toen ze als vrouw in de minderheid was. Voor de studenten sloot ze af met een belangrijk advies: 'Sluit jezelf niet in een hokje op. Stap over alle hekjes heen. Wees niet bang voor nieuwe dingen. Blijf nieuwsgierig. Blijf steeds vragen: "waarom, waarom, waarom?" En neem geen genoegen met het antwoord: "dat doen we al jaren zo". Er is altijd een andere manier. En vaak een betere.'

[www.rug.nl/bdk/nieuws/archief/060908verslagopeningbdk](http://www.rug.nl/bdk/nieuws/archief/060908verslagopeningbdk)



### Allersmaborg in de steigers

In augustus zijn de renovatiewerkzaamheden aan de Allersmaborg begonnen. Rondom het toekomstige alumnihuis zijn steigers geplaatst. Op de foto is de zuidgevel te zien, met het oudste middeleeuwse deel. De bouwwerkzaamheden, voornamelijk achterstallig onderhoud, zijn naar verwachting aan het eind van het jaar afgerond. Dan volgt de inrichting en als laatste zal het borgterrein worden opgeknapt. In het vroege voorjaar van 2007 zal de Allersmaborg haar deuren voor het publiek openen. Nu al kunnen voorlopige reserveringen worden gemaakt voor bijeenkomsten, vergaderingen, workshops etc. via [www.rug.nl/allersmaborg](http://www.rug.nl/allersmaborg).

Foto: Eimer Spaargaren

## Rijksuniversiteit Groningen

### RUG

#### Bureau van de Universiteit

Het Ubbo Emmius Fonds van de RUG is op zoek naar een fondsenwerver. Het Ubbo Emmius Fonds van de afdeling Alumni & Fondswerving voert een fondswerfcampagne ten behoeve van de RUG waarin alumni en het bedrijfsleven zijn betrokken. Het fonds is opgericht ter versterking van de maatschappelijke positie - zowel nationaal als internationaal - van de RUG met het oog op het uitbouwen van excellente projecten op het terrein van onderzoek en onderwijs.

### Fondsenwerver

VACATURENUMMER 206140

#### De functie

- ontwikkelen en uitvoeren van fondswerfstrategieën
- vertalen van interesse vanuit bedrijfsleven naar projecten binnen de RUG (en omgekeerd)
- het ontwikkelen en effectueren van plannen gericht op fondswerving bij alumni
- opbouwen en cultiveren van een effectief netwerk zowel buiten als binnen de RUG
- mede zorgdragen voor verankering van fondswerving binnen de RUG.

#### Wij zoeken een jonge academicus

- met ervaring op het terrein van fondswerving/sponsoring/marketing
- met kennis van relatiernetwerkssystemen
- met een ondernemende instelling en een resultaatgerichte houding
- die onder tijdsdruk kan werken aan hooggestelde doelen
- die beschikt over uitstekende communicatieve vaardigheden
- die bekend is met de RUG en deze op enthousiaste wijze kan vertegenwoordigen.

**Aanbod** De RUG biedt afhankelijk van opleiding en ervaring een passend salaris. Het betreft een tijdelijke fulltime aanstelling voor een periode van twee jaar met uitzicht op een dienstverband voor onbepaalde tijd.

**Voor meer informatie** kunt u contact opnemen met prof. dr. G.J.E.M. Sanders, directeur van het Ubbo Emmius Fonds, telefoon (050) 363 75 95. Algemene informatie over de RUG en fondswerving is te vinden op: [www.rug.nl/uef](http://www.rug.nl/uef)

**Acquisitie** wordt niet op prijs gesteld.

De sluitingsdatum voor sollicitaties is **31.10.2006**.

U kunt uw schriftelijke sollicitatie vergezeld van curriculum vitae sturen naar de Rijksuniversiteit Groningen, Afdeling Personeel & Organisatie, Postbus 72, 9700 AB Groningen of e-mail: [vmp@bureau.rug.nl](mailto:vmp@bureau.rug.nl). Vermeld het vacaturenummer op de envelop en bovenaan uw brief.



Floris van Delft studeerde theologie aan de RUG, maar koos voor theater en is regisseur bij het Noord Nederlands Toneel (NNT). Godsdienstpsychologie en drama komen bij hem samen in een fascinatie voor de verhouding tussen individu en maatschappij. In oktober speelt het NNT zijn bewerking van Shakespeares *Troilus en Cressida*, in De Machinefabriek in Groningen.

# Teksten zijn heilig



**H**et is te filosofisch voor een klucht. Te plat voor een denkstuk. Het is geen tragedie, want de held gaat niet dood. Het bevat puur theoretische discussies over oorlog, komische scènes en tussendoor speelt een liefdesverhaal.' *Troilus en Cressida* staat vanwege zijn ongrijpbaarheid bekend als een van de probleemstukken van Shakespeare, maar Floris van Delft praat enthousiast over de onstuimigheid van het verhaal.

Van Delft heeft een 'klik' met *Troilus en Cressida*. Dat is bijzonder, want normaal gesproken is hij huiverig voor klassieke stukken. Voor het NNT maakte hij vooral locatievoorstellingen zoals *Ik zal zoet zijn* in de suikerfabriek, *Noir* in filmhuis Images en *All Inclusive* in het strokasteel van Veenhuizen. 'Ik vind het moeilijk om me te verhouden tot het werk van grote schrijvers. Teksten zijn heilig, dat heb ik van huis uit – en vanuit theologie – meegekregen.'

## Offer

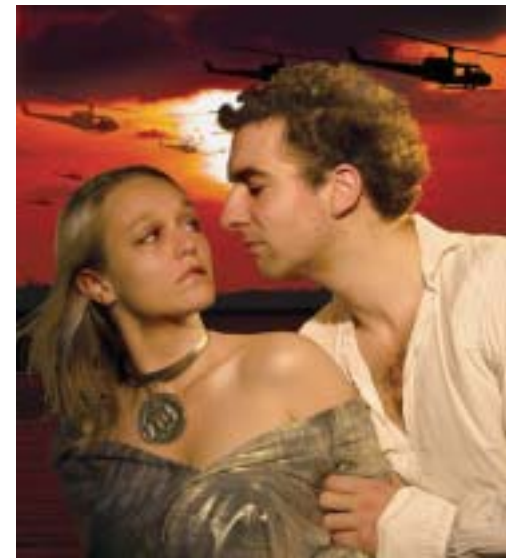
*Troilus en Cressida* speelt in de vastgelopen Trojaanse Oorlog – ooit begonnen om de mooie Helena. Eer, trots en angst voor gezichtsverlies prevaleren boven het welzijn van het volk. Is Helena het waard om duizenden mensen de dood in te jagen? De vraag is actueel. Van Delft: 'Libanon wordt ook binnengevallen om twee ontvoerde militairen.'

Het is dat conflict tussen de belangen van individu en maatschappij waardoor *Troilus en Cressida* zo goed past bij Van Delft. De verhouding tussen het individu en het grotere geheel is een centraal thema in zijn werk en was een belangrijk onderdeel van zijn studie theologie, die hij toespitste op godsdienstpsychologie. 'Wat mij in theologie zo boeit, is het offer van het individu voor het grotere geheel. Nu zijn in onze maatschappij alle levensbeschouwelijke kaders afgebroken. Iedereen doet wat hij wil. Zijn we nog wel in staat om iets op te offeren voor een groter ideaal?'

## Verontwaardigd

Van Delft is een regisseur die direct reageert op de gebeurtenissen in zijn omgeving.

Laat hem praten en hij raast verontwaardigd over de schaamteloosheid van Verdonk, het niet tekenen van het verdrag van Kyoto door de VS – 'dat mag gewoon niet!' – het open microfoon-incident van Bush en Blair, politici die alleen maar bezig zijn hun 'reet te redden' in de media en de valse voorwendselen waaronder de oorlog in Irak is begonnen – 'ieder-een wist dat het niet waar was'.



'Ik vind dat je daar als theatermaker iets mee moet. Ik kan geen voorstelling maken over de wereldpolitiek, maar ik kan het wel terugbrengen naar iets kleins en beeldends. Je kunt *Troilus en Cressida* plakken op Libanon, Irak, of Afghanistan en minister Kamp of president Bush opvoeren. Ik maak liever iets dat daarboven staat. Je kunt een man in een Amerikaans pak staatsmannen laten citeren, je kunt ook iemand opvoeren in een slagersschort met zijn handen in de fik. Theater moet beeldender zijn dan de realiteit.'

*Troilus en Cressida* speelt do 5 t/m za 21 oktober 2006 in De Machinefabriek, Bloemstraat 38, in Groningen, [www.nnt.nl](http://www.nnt.nl). Reserveren: tel. (050) 311 33 88.

➤ TEKST MAAIKE BORST

➤ FOTO'S KAREL ZWANEVELD



# Life Long Learning



**Leren stopt niet na je studententijd. Life Long Learning is essentieel voor continue ontwikkeling. AOG Contractonderwijs speelt hierop in door samen met de RUG diverse opleidingen aan te bieden. RUG-alumni die zo'n opleiding hebben genoten, vertellen in deze rubriek over studeren, motivatie en carrière. Deze keer: Marleen Paulissen (52 jaar), portefeuille assistent dienst bedrijfsvoering Regiopolitie Groningen. Zij is net gestart met de opleiding Toegepaste Bedrijfskunde.**

**Z**e is niet 'blauw', dus je zult Marleen niet in uniform op straat tegenkomen. 'Binnen de politie heb je 'blauw' en burgers. Daar zit een groot verschil tussen. Ik ben een burger.' Als portefeuille assistent bij de dienst bedrijfsvoering van de Regiopolitie Groningen kijkt Marleen samen met haar portefeuillecollega's naar de manier waarop 'blauw' aan het werk is. Vanuit het kantoor aan de Rademarkt in de stad Groningen beoordelen ze of het goed gaat en hoe het beter kan. 'Wij bieden bijvoorbeeld de jeugd- en buurtagenten een algemeen kader, dat regionaal vaststaat, waarbinnen zij werken. We overleggen vaak met hen en vragen feedback, want wij moeten ervoor zorgen dat zij hun werk goed kunnen doen. Zo hebben we voor de buurtagenten in de dunbevolkte gebieden een handcomputertje geregeld waarmee zij op straat alle systemen op het hoofdbureau kunnen raadplegen, zodat ze makkelijker in hun wijk kunnen blijven,' legt Marleen uit. Haar aandachtsgebied ligt voornamelijk bij de jeugd. Op zich is dat niet zo vreemd, gezien haar loopbaan.

## Actrice

Alhoewel, eigenlijk wilde Marleen actrice worden. Toch koos ze voor een studie Theologie in Heerlen aan een dependance van de universiteit van Nijmegen. Na drie jaar hield ze het echter voor gezien en ging ze aan het werk als receptioniste in een kindertehuis. Dat was haar eerste kennismaking met de jeugd als werkgebied. Na anderhalf jaar ging ze een half jaar naar India en Sri Lanka. Om vervolgens weer als receptioniste aan de slag te gaan bij een wegenbouwbedrijf. 'Die baan was echt de vreselijkste baan die ik ooit had gehad. Ik realiseerde me toen dat ik weer moest studeren als ik hier niet in wilde blijven hangen.' Ze heeft toen bewust voor Geschiedenis in Groningen gekozen. Geschiedenis voor de inhoud en Groningen omdat haar broer er al studeerde en ze het een leuke stad vond.



# 'Binnen de politie heb je "blauw" en burgers. Daar zit een groot verschil tussen'

Tijdens haar studie werkte ze als administratief medewerker bij de provincie Groningen en na haar afstuderen kon ze daar meteen als 'beleidsmedewerker jeugd' aan de slag. Na een aantal omzwervingen kwam ze uiteindelijk terecht bij de politie. Dat was in 1999. Sindsdien heeft Marleen een aantal zaken drastisch zien veranderen. 'De politie is in beweging. We hebben in de afgelopen jaren eraan gewerkt om de politie dichterbij de burger te brengen. Zo werken we nu met buurtagenten die ieder een wijk onder hun hoede hebben.

## Jeugdzorg

Een ander punt is dat tot nu toe de politie in Nederland uit 25 'losse' korpsen bestaat, die ieder hun eigen manier van werken hebben. Nu streven we ernaar veel meer landelijk samen te werken.' In het kader van deze beweging is Marleen voorzitter geweest van een werkgroep die afspraken heeft gemaakt voor een landelijke samenwerking met bureau jeugdzorg. 'Het moest allemaal professioneler aangepakt worden. Voorheen konden we weken bezig zijn met een jeugdzaak. Ik ken zelfs collega's die samen met het kind langs allemaal instanties liepen. Dat is natuurlijk allemaal goed bedoeld, maar niet de taak van de politie. Wij moeten jongeren sneller en beter overdragen aan de jeugdzorg; zij moeten er sneller mee aan de slag. Als dit project lukt, dan zou dat een doorbraak zijn.'

Marleen werkt met veel plezier bij de politie. 'Politie-mensen zijn doeners. Dat spreekt mij aan.' Het werken in een mannencultuur heeft zijn eigen aardig- en onaardigheden. 'Je moet er tegen kunnen, zeg ik altijd maar. Ik denk dat in dit korps 25% vrouw is, maar dat is meer aan het worden. En op mijn afdeling valt het wel mee hoor.' Over de klacht van de burgers dat de politie veel meer bureauwerk doet en minder op straat aanwezig is, zegt Marleen: 'Ja, daar klagten we binnen de politie ook over. Het politiewerk moet niet verbureaucratiseren, maar ik vrees dat we er niet omheen kunnen dat we alles moeten verantwoorden en vastleggen. Het moet inderdaad niet ten koste gaan van de tijd die "blauw" op straat kan doorbrengen.'

## Spagaat

Marleen vertelt dat binnen het korps Groningen de 'roosterdruk' ook erg hoog is. De politie zit in een spagaat. Van de politie wordt verwacht dat ze in geval van nood binnen vijftien minuten in de hele provincie ter plekke is, maar tegelijkertijd ook op het bureau de administratieve

taken vervult. En dat allemaal met hetzelfde aantal mensen. 'Groningen heeft een redelijk oud korps waarvan velen de komende jaren met pensioen zullen gaan. We hebben jarenlang geen nieuwe mensen meer in dienst mogen nemen van de minister, maar gelukkig mogen we komende jaren meer dan honderd mensen aannemen en opleiden. De jongeren die bij ons beginnen met de opleiding, zijn 17, 18 jaar. Voordat we ze volledig kunnen inzetten, zijn we vier jaar verder. Maar de jongeren die komend jaar beginnen, hebben wél een baan voor het leven. Je komt binnen als je 17 bent en gaat weg als je met pensioen gaat.'

Op de vraag wat Marleen haar plannen zijn, zegt ze: 'Een strakke carrièreplanning heb ik niet. Ik hoef niet perse hogerop. Het gaat mij veel meer om de inhoud. Daarom ben ik de opleiding Toegepaste Bedrijfskunde gaan volgen. Ik zoek de verdieping. De studie bevat een heleboel aspecten, zoals financiën en verandermanagement, waar ik in mijn werk op de afdeling bedrijfsvoering dagelijks mee te maken heb. Intern biedt de politie ook veel opleidingen aan, maar de Toegepaste Bedrijfskunde heeft voor mij toch wel een meerwaarde.' Ze vertelt enthousiast over de eerste module. 'En wat ik na de opleiding ga doen, zien we dan wel weer. Alles ligt nog open.'

► TEKST SOPHIE BRANBERGEN-DE GRAAF

► FOTO ELMER SPAARGAREN

## AGENDA



### AOG

#### Informatiebijeenkomsten

**do 16 november 2006**  
► Toegepaste Bedrijfskunde Groningen

**do 23 november 2006**  
► Master of Science Bedrijfskunde Groningen

**do 28 november 2006**  
► Toegepaste Bedrijfskunde Utrecht

#### Startdata

**wo 18 oktober 2006**  
► Master of Science Bedrijfskunde Amersfoort

**wo 14 maart 2007**  
► Master of Science Bedrijfskunde Groningen

**dinsdag 6 maart 2007**  
► Toegepaste Bedrijfskunde Groningen

**woensdag 19 september 2007**  
► Toegepaste Bedrijfskunde Amersfoort

#### Voor meer informatie:

Renate Coumou of  
Marieke Ausema, tel  
(050) 316 21 15 of  
[www.aog.nl](http://www.aog.nl)

## ORATIES EN AFSCHEIDSCOLLEGES

Tenzij anders vermeld beginnen afscheidscolleges om 16.00 uur en oraties om 16.15 uur. Inlichtingen: mw. I. Sibers, tel. (050) 363 52 90.

### MEDISCHE WETENSCHAPPEN

**17 oktober 2006**

16.00 uur

► oratie

prof.dr. R.A.J.O.

Dierckx

*Nucleaire geneeskunde*  
en

► oratie

prof. dr. A.M.J. Paans

*Biomedische technologie*

### RECHTSGELEERD- HEID

**24 oktober 2006**

► oratie

prof. dr. M.L.M.

Hertogh

*Rechtssociologie*

**7 november 2006**

► oratie

prof. mr. B.P. Keulen

*Strafrecht en straf-  
procesrecht*

**14 november 2006**

► oratie

prof. mr. H.B. Krans

*Privaatrecht, i.h.b. het  
burgerlijk procesrecht*

**28 november 2006**

► oratie

prof. dr. M.M.T. Brus

*Internationaal publiek-  
recht*

### LETTEREN

**31 oktober 2006**

► afscheidscollege

prof. dr. A. Swanson

*Scandinavische taal- en*

*letterkunde*

### GODGELEERDHEID EN GODSDIENST- WETENSCHAP

**7 november 2006**

14.15 uur

► oratie

prof. dr. G.H. van

Kooten

*Nieuwe Testament*

### WISKUNDE EN NATUURWETEN- SCHAPPEN

**21 november 2006**

► oratie

prof. dr. M.J.

Goedhart

*Didactiek van de  
wiskunde en natuur-  
wetenschappen*

*Wijzigingen*

*voorbehouden.*

## HOGLERAARPORTRETEN



Amy van Marken †

Scandinavische taal- en letterkunde

(1954-1982)

door Karel Buskes

Van wijlen professor Amy van Marken is door Karel Buskes een portret geschilderd dat in december wordt aangeboden aan de RUG en een plaats krijgt in het Academiegebouw. Dit alles op initiatief van de Scandinavische Vereniging Groningen en gesteund door onder anderen de ambassadeurs van Denemarken, Noorwegen en Zweden en burgemeester Jacques Wallage. Amy van Marken (1912-1995), de 'Grand Old Lady' van de Scandinavistiek, was van 1954 tot 1982 verbonden aan de RUG. Ze zette zich enorm in voor de uitwisseling van culturele kennis tussen Scandinavië en Nederland, promoveerde op de schrijver Knut Hamsun en vertaalde verschillende literaire werken. Veel van de huidige vertalers zijn door haar in Groningen opgeleid. Van Marken ontving Deense, Noorse en Zweedse koninklijke onderscheidingen en eredoctoraten van de universiteiten in Tromsø en Umeå. ([www.maatschappijder nederlandseletterkunde.nl/mnl/levens/95-96/marken.htm](http://www.maatschappijder nederlandseletterkunde.nl/mnl/levens/95-96/marken.htm))

### FINANCIËLE BIJDRAGE

Het portret van deze bijzondere vrouw is er. Wat nog rest, is het werven van fondsen. Een bijdrage van de lezers van *Broerstraat 5* is zeer welkom: via giro 3308305, t.n.v. de Scandinavische Vereniging Groningen, o.v.v. 'Portret Amy van Marken'. Informatie: Jannie Wieringa, [r.i.wieringa@planet.nl](mailto:r.i.wieringa@planet.nl), tel. (050) 314 34 93.

## COLOFON

Eenentwintigste jaargang  
derde nummer/oktober 2006  
ISSN 0921-1721

*Broerstraat 5* is een gratis kwartaalmagazine voor alle afgestudeerden en gepromoveerden van de Rijksuniversiteit Groningen, inclusief oud-cursisten van de Academische Opleidingen Groningen. *Broerstraat 5* wil ertoe bijdragen dat het contact tussen de universiteit en iedereen die daar onderwijs heeft gevolgd in stand blijft en zo mogelijk intensiever wordt. Heeft u opmerkingen of ideeën? Laet het ons weten!

### Redactieadres

Redactie Broerstraat 5  
Postbus 72  
9700 AB Groningen  
Telefoon (050) 363 52 36  
[redactieB5@bureau.rug.nl](mailto:redactieB5@bureau.rug.nl)

### Redactie

Lidy Bosker  
Sophie Branbergen-de Graaf  
Fenneke Colstee-Wieringa  
Gert Gritter  
Franck Smit

### Hoofdredactie

Fenneke Colstee-Wieringa

### Research

Karin Weel

### Internet

[www.rug.nl/alumni](http://www.rug.nl/alumni)

### Ontwerp en lay-out

In Ontwerp, Assen

### Druk

Tijl Offset, Zwolle  
Oplage 58.000

### Adresbestand

De RUG hecht veel waarde aan contact met oud-studenten. Conform de Wet Bescherming Persoonsgegevens gaat de universiteit zorgvuldig met adresgegevens om. Indien u wijzigingen wilt doorgeven of contact niet op prijs stelt, dan kunt u zich wenden tot:

### Rijksuniversiteit Groningen

Alumnielaties RUG  
Postbus 72  
9700 AB Groningen  
Telefoon (050) 363 77 67  
[alumni@bureau.rug.nl](mailto:alumni@bureau.rug.nl)



## Wat heeft John Griffiths met het Eric Bleumink Fonds?



### Professor John Griffiths hield onlangs zijn afscheidsrede als hoogleraar Rechtssociologie

'Ik heb heel mijn werkzame leven als docent aan universiteiten doorgebracht. Een van de beste ontwikkelingen die ik de afgelopen dertig jaar heb gezien, is de komst van studenten en onderzoekers uit ontwikkelingslanden. Ze vormen een verrijking van onze academische cultuur. Het was voor mij vanzelfsprekend om bij mijn afscheid als cadeau een donatie voor het Eric Bleumink Fonds te vragen. Ik ben er trots op dat door zo velen ruimhartig is gedoneerd.'

Het *Eric Bleumink Fonds* van de RUG verstrekt beurzen aan talentvolle studenten en onderzoekers uit ontwikkelingslanden. Het fonds, opgericht in mei 2000, heeft een bestuur onder leiding van de Rector Magnificus. Voor het werven van het geld zorgt het *Ubbo Emmius Fonds*. Voor meer informatie over donaties, schenkingen en legaten aan het *Eric Bleumink Fonds*:

UBBO EMMIUS FONDS  
RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN  
POSTBUS 72, 9700 AB GRONINGEN  
TEL. (050) 363 75 95  
UBBO.EMMIUS.FONDS@BUREAU.RUG.NL

ABN AMRO GRONINGEN  
REKENINGNR. 56.30.98.961  
T.N.V. STICHTING UBBO EMMIUS FONDS  
INZAKE ERIC BLEUMINK FONDS

# Eric Bleumink Fonds

## RUG-Winkel Etalage



**Boek over Academieggebouw**  
Fraai geïllustreerd boek over de geschiedenis van het academieggebouw. Teksten in het Nederlands en Engels. Ook geschikt als relatiegeschenk. Prijs: € 19,95.

### Kom kijken

- RUG-Winkel, Oude Kijk in 't Jatstraat 39, Groningen
- [www.rug.nl/winkel](http://www.rug.nl/winkel)



## RUG CADEAUTIPS

### Capuchontrui

De enige echte! Heerlijke RUG-trui voor de herfst. Maten: S t/m XXL. Kleuren: rood, donkerblauw, oranje, grijs, geel, wit, groen en zwart. Speciale alumniprijs: € 29,95.



### Vulpen

Zeer luxe Parker vulpen, 23-karaats vergulde afwerking. Parallelzijdig profiel: modern en karakteristiek ontwerp. Wereldwijde levenslange garantie! Prijs: € 39,95

### Bestellen

RUG-Winkel:  
tel (050) 363 27 00  
fax (050) 363 72 00  
e-mail [rugwinkel@bureau.rug.nl](mailto:rugwinkel@bureau.rug.nl)

## World Press Photo 2006



Foto Frihar O'Reilly, Canada, Reuters

Groningen is een van de 85 steden ter wereld waar de tentoonstelling *World Press Photo* te zien is. Dit, dankzij Groningse studenten, verenigd in de Stichting Wereld Pers Foto Groningen ([www.wpfgroningen.nl](http://www.wpfgroningen.nl)). De tentoonstelling is het resultaat van een jaarlijkse internationale wedstrijd voor persfotografie.

### Universiteitsmuseum

Oude Kijk in 't Jatstraat 7a  
6 t/m 9 oktober 2006  
Openingstijden: ma t/m zo van 10.00-18.00 uur (do tot 21.00 uur)  
Toegang: € 3,00  
[www.rug.nl/museum](http://www.rug.nl/museum)

## UNIVERSITEITSMUSEUM

## JORINDE VERSLUIS (33)

- Studie rechten van 1991 tot 1997
- Werk runt stylingbureau
- Website [www.jorworkshop.nl](http://www.jorworkshop.nl) en [www.jorcityshopper.nl](http://www.jorcityshopper.nl)
- Huis oud appartement in Den Haag
- Huishouden met RUG-alumna fiscaal recht Vincent van Aanholt (36)
- Salaris maakt ca 2000 euro netto/maand over naar zichzelf



**I**k wilde zo ver mogelijk weg van huis, van Waddinxveen. Groningen dus! Ik heb een blauwe maandag Nederlands gestudeerd, maar poëzie-colleges en zo, dat was helemaal niks voor mij. Toen ik klaar was met rechten ben ik drie maanden gaan reizen. Toen had ik al een baan, in een ondernemingsrechtpraktijk in Amsterdam. Er zijn stoere foto's van mij voor het eerst in toga, maar in feite had ik weinig zittingen, zat ik soms drie maanden in een kamertje allerlei stukken door te nemen om een advies te schrijven. Dat maakte me niet gelukkig. Eerst dacht ik: Het komt misschien omdat ik groen ben, dingen nog niet goed kan. Misschien moet ik er doorheen. Ik heb later nog in een praktijk in Groningen gewerkt. Veel zaken voor het midden- en kleinbedrijf. Iets dynamischer, maar ook daar haalde ik geen voldoening uit mijn werk. Mijn collega's waren altijd blij als ze een nieuwe zaak hadden, ik dacht alleen: O mijn god, daar gaan we weer. In 2001 zegde ik mijn baan op. Iedereen vraagt mij: "Hoe kan het dat je de rechtenstudie leuk vond, en het werk niet?" Ik heb daar niet zo'n antwoord op. Ik heb weinig geduld, ik kan niet goed tekenen, een creatief beroep lag niet voor de hand. In Groningen bleek ik echter talenten te hebben op stylinggebied. Ik was altijd bezig met het herinrichten van mijn kamer of de kamers van vriendinnen, druk met iedereen aan het shoppen. Ik heb er drie maanden over gedaan om een baan te krijgen bij een stylingbureau, in Den Haag. Een klein bureau waar ik ook toevoegde waarde had als jurist. Eind 2004 ben ik voor mezelf begonnen met Jor Workshop. De leukste opdracht tot nu toe was voor modeketen WE. Ook heb ik in Nederland, België, Duitsland en Frankrijk verkooppersoneel getraind, in het Frans en Duits. Eng? Nee. Als je eenmaal weet waar je kracht zit, kun je daar op vertrouwen.

## MARJET HEEG (35)

- Studie rechten van 1989 tot 1994
- Werk echtscheidingsadvocaat
- Website [www.heegenschuuradvocaten.nl](http://www.heegenschuuradvocaten.nl)
- Huis woonboerderij in Wittewierum
- Huishouden getrouwd met Teun van der Veen (38); dochter Roos (4)
- Salaris 5600 euro bruto/maand



**S**amen met Oskar Schuur, overigens ook RUG-alumna, een fijn bedrijf opbouwen. Dat is mijn toekomstplan. We hebben er ontzettend veel zin in. In april hebben we de praktijk van mijn vader overgenomen. Die kondigde een aantal jaren geleden aan er binnenkort mee te stoppen. Mijn vader zei altijd, als grapje: Jij bent geschikt om advocaat te worden. Ik wilde zelf eerst arts worden, maar koos voor rechten toen ik werd uitgeloot. Toen dat voor de tweede keer gebeurde, dacht ik: Gelukkig maar. Ik liep na mijn studie een tijdje stage bij mijn vader. Hij bood aan dat ik ook vast bij hem in dienst kon komen. Dat heb ik gedaan. Of het niet jammer is dat de appel zo dichtbij de boom gebleven is? Ik vind het geen probleem. En natuurlijk heb ik niet alleen maar bij papppie op schoot gezeten. Ik heb ook altijd mijn eigen tokootje gehad in het bedrijf. Gemiddeld komen er vijftien zaken per maand bij. Familierecht is mijn specialiteit. Inderdaad vooral echtscheidingen. Men trouwt heel makkelijk, gaat met iemand een eenheid vormen. Ik vind het heel inspirerend om dat op een goeie manier weer te scheiden. Er is veel pijn, ik kan dat niet allemaal oplossen, maar ik streef ernaar dat mensen achteraf toch zeggen dat ze er goed uit zijn gekomen. De mediation die wij doen is erop gericht dat partners goed doorspreken waarom een van twee wil scheiden. De scheidingsmelding moet duidelijk zijn. Het is wel eens gebeurd dat ze door de gesprekken hier weer een gezamenlijke basis ontdekten en van de scheiding afzagen. Toen was ik heel blij. Mijn eigen huwelijk wordt niet beter of slechter doordat ik de hele dag met mijn neus in andermans relatie zit. Wel denk soms: Dat wil ik niet meemaken. En trouwen vond ik zelf een grote stap, waar ik wel twee keer over na moest denken.'

Na te zijn uitgeloot voor medicijnen werd de een advocaat. De andere jurist in deze Achteraf is stylingadviseur.

➤ TEKST  
ELLIS ELLENBROEK  
➤ FOTO RECHTS  
JEROEN VAN KOOTEN